

Izhaja ob 4. zjutraj.
Stane mesečno Din 25.—; za inozemstvo Din 40.— neobvezno.
Oglasi po tarifu.
Uredništvo
Ljubljana, Knaflcova ulica šte. 5/L.
Telefon šte. 72; ponoči tudi šte. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 36.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 492
Podružnici: Maribor, Barvarska ulica št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.
Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljubljana št. 11.842 — Praha čisto 78.180. Wien, Nr. 105.441.

Italija nadaljuje z obkroževanjem naše države

Priprave za italijansko-madžarski pakt

Veliko vznemirjenje v Beogradu. — Naša vlada še nima oficijelnih poročil? — Izredno zanimanje diplomatov. — Zunanji minister dr. Perić pri kralju. — Ostra kritika zavožene dr. Ninčičeve politike. — Kaj pravijo v Rimu in Budimpešti.

Ljubljana, 11. januarja.
Duh Locarna veje po Evropi. Države sklepajo med seboj prijateljske in varnostne pogodbe, narodi, ki so bili razprti že dolgo, se sprijateljajo in postajajo iz sovražnikov dobri sosedje, ustvarjajo se temelji nove dobe, dobre miru in sprave. Duh Locarna...

Okrog nas pa kakor da smo izven te nove dobe. O locarnski epohi miru in sprave kakor da slišimo samo pravljice. Onstran Jadrana je Italija in tam se brusijo orožje, tam se pripravljajo pogodbe, s katerimi naj se naši sosedje spreminjajo v naše sovražnike, ki naj bodo pripravljani, da na poveličje iz Rima planejo po nas. Lep Locarno to, ki nam ga pripravljajo fašistični Rim...

Zdaj je na vrsti Madžarska. Upravljatelj kraljevstva svetega Stefana, general Horthy je pred nekaj meseci imel lep govor, s katerim je napovedal pričetek boljših odnosov z Jugoslavijo, češ Madžari so v najslavnejših časih svoje preteklosti stali v skupni fronti s svojimi južnimi sosedi proti skupnemu sovražniku. Treba, da bodočnost zopet privede te boljše čase nazaj, čase prijateljstva z narodom na jugu.

V Rimu so se prestrašili. Gospodom od tamkaj ni za spravo in mir, njihova veličina zavisi od sporov med narodi okrog njih; da bo Rim večji, mora vladati sovrastvo na Balkanu in ob Donavi. Ako je bila Jugoslavija pripravljena dati Madžarski posebno cono v splitski luči, mora Italija to preprečiti za vsako ceno in Mussolini je ponudil Madžarom cono na Reki z nemaskirano oholostjo, daši vodi dostop do Reke čez naše ozemlje.

Sedaj vabijo fašistični Rim predstavitelje Madžarske na posete, naglašajo z brezsrčno oholostjo, da ni treba, da bi se tolmačile italijanske ponudbe Madžarski kakor da so naperjene proti kakim drugim državi, a to s tako prozornostjo, da zveni iz tega zagotavljanja baš nasprotno. Rim ne smatra niti najmanj za potrebno, da bi skrival svoje karte, on hoče napraviti vtis, da je ni sile, ki bi mogla biti nad njim, ki bi se bilo treba ozirati nanjo.

Kaj bo storila Madžarska v tej igri, ki ji je na prvi pogled viden smoter in cilj? Ali se bo dala premočiti vabam, ki Rima in se bo angažirala za večje, ki so naperjeni zoper nas ter preklicala Horthyjeve napovedi?

Stvar bi bila na prvi pogled vabljiva. Gotovo je, da je izmed vseh naših sosedov Madžarska ona država, ki je bila še do nedavna najbolj sprejemljiva za obete na naš račun. V Madžarski je sovinstični element najjačiji; iredentisti, ki ne smatrajo stanje po vojni za definitivno, obvladujejo položaj v državi, stoji blizu Bethlenovi vladi, ki je izšla pravkar iz volilne borbe ojačena do najpopolnejše meje; stike vlade s iredentisti, raznovrstnimi tajnimi organizacijami teroristične barve, je dobera razkril falzifikatorski proces. Dobiti s pomočjo Italije nazaj pokrajine, ki tvorijo danes severni predel Jugoslavije, kjer je precej zastopana madžarska manjšina, je za te kroge mamljiva vaba.

Toda s tem, da Madžarska nasede Rimu, ipak še ne bi bila izrečena zadnja beseda. Situacija za italijanske aspiracije ipak ni tako enostavna kakor bi bilo pričakovati na prvi pogled. Stališče Madžarske in njena pozicija ob srednji Donavi, se ne čuje samo nas, marveč nič manj tudi drugih madžarskih sosedov. Ako bi se Budimpešti posrečilo doseči restitucijo svojega teritorija na jugu, bi se s tem njen pohlep ne jenjal, marveč — šele pričel. Njeno prizdavanje bi se obrnilo avtomatično tudi na strani, kjer se čuti iredentna prizadetost in češkoslovaška ter Rumunija bi avtomatično prišli na vrsto. Po uspehih na jugu bi iskala Madžarska takih kombinacij, ki bi ji zagotavljale uspehe tudi proti severu in proti vzhodu.

Tega se bodo zavedali tudi v Pragi in Bukarešti in italijansko-madžarske aspiracije morajo tamkaj zadeti na odpor, saj izzivajo skupno nevarnost. Ujedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev je bila historična nužnost. Kdor jo poskuša razveljaviti, igra igro proti narodi in mora končno doživeti neuspeh po vseh železnih zakonih razvojne logike, tudi v slučaju, da se mu obeta trenutni uspeh. S tem globokim uverjenjem motrimo najnovejše poskuse rimske politike in mirno čakamo odločitve Budimpešte. Tamkaj naj se zavedajo, da gre igra ne le o naši, marveč tudi o njihovi lastni usodi.

Zdravstveno stanje dr. Rybaža
Beograd, 11. januarja. p. Zdravstveno stanje dr. Otokarja Rybaža je nesprijetno.

Beograd, 11. januarja, p. Potovanje madžarskega ministrskega predsednika grofa Bethlena v Rim, ki je v zvezi s sklenitvijo prijateljske pogodbe, je izzvalo veliko vznemirjenje v naših diplomatskih krogih.

Vaš dopisnik se je obrnil nocoj do zunanega ministrstva za informacijo, kakšno stališče bo vlada zavzela v tej stvari. Dobil je odgovor, da naša vlada še ni dobila poročil ne od poslanika v Budimpešti ne od poslanika v Rimu, od katerih je zahtevala točne informacije.

Vesti o sklenitvi te prijateljske pogodbe so izzvale v službenih krogih v Beogradu nezadovoljstvo. Pričakovati je, da bo vlada storila potrebne korake. Ni dvoma, da Italija s svojo intervencijo kvari pogajanja med Jugoslavijo in Madžarsko, ki ugodno napredujejo in ki gredo za tem, da se sklene sporazum, po katerem naj bi Madžarska dobila prosto luko ob Jadrano.

Dopolodne je naše zunanje ministrstvo posejilo večje število članov diplomatskega zbora, ki se zanimajo za stališče naše vlade, ker se naglašajo, da je naša vlada neprijateljsko razpoložena napram temu najnovejšemu italijanskemu početju, ki ima za cilj obkroženje in izoliranje naše države.

Opoldne je bil v zunanjem ministertvu madžarski poslanik grof de Hory in je izjavil, da še ničesar ne ve o potovanju grofa Bethlena v Rim, vendar pa misli, da se zato politika prijateljstva med Jugoslavijo in Madžarsko ne bo poslabšala. Podobno izjavo je podal poslanik tudi vašemu dopisniku.

V zvezi s tem važnim dogodkom v zunanji politiki je vsekarer tudi avdiencia, ki jo je imel zvečer na dvoru zunanji minister dr. Perić. Načelniki ožje opozicije so na današnjem svojem sestanku razpravljali tudi o resnosti zunanega položaja, ki jo je izzvala italijanska namera. Ostro so napadali našo vlado in zlasti prejšnjega zunanega ministra dr. Ninčiča, ki je s svojim postopanjem omogočil akcijo Italije, da nas popolnoma izolira. Vsi politični krogi naglašajo veliko resnost sedanjih dogodkov v zunanji politiki.

Beograd, 11. januarja. p. Današnja »Reč« objavlja zanimiv članek pod naslovom »Obkroževanje naše države«, ki naglašajo, da se zdi, da bomo po italijansko-albanskem paktu dobili tudi italijansko-madžarski pakt. V članku se ugotavlja, da so se lani v jeseni vodila nekakšna pogajanja med našo državo in Madžarsko. Pogajanja so potekala precej ugodno, vendar niso rodila nobenega rezultata radi intervencije Italije. Glede na vprašanje izhoda Madžarske na morje se je Madžarski od naše strani več mudilo, nego so Madžari sami mogli zahtevati se je v Budimpešti sploh pričakovalo. G. Radić je kot delegat v Zenevi trdil, da se jim je v naši luči nudila svobod-

Anglija odk'anja odgovornost za tiranski pakt

Angleška vlada izjavlja, da jo je Italija prevarila. — Oficijozen francoski glas o angleški izjavi.

Beograd, 11. januarja. p. «Novosti» prinajšo zanimivo informacijo, ki se glasi: «Povodom pisanja ameriških in francoskih listov o tem, da je angleška vlada dala italijanski vladi svoj pristanelek za zaključitev prijateljskega pakta z Albanijo, smo dobili od avtoritativne strani naslednje obvestilo: «Ni res, da je Italija dobila v Livornu povodom sestanka Chamberlaina in Mussolinija pristanelek za nekakšno oddvojeno akcijo. Nasprotno se je na tem sestanku govorilo, da dela Italija vse stvari v Albaniji v dogovoru z beograjsko vlado. Ko je bil objavljen italijansko - albanski pakt v Foreign Officeju, je vladalo prepričanje, da je ta pakt dogovorjen s kraljevino SHS. V Londonu je ostavka dr. Ninčiča izvala iznenadenje in se je šele tedaj doznalo, da je Italija postopala na svojo roko.»

Pariz, 11. januarja. pl. «Temps» priobčuje znano oficijelno izjavo angleške vlade, da je bila obveščena o italijansko - albanskem paktu šele par dni po podpisu, sir Chamberlain pa je zvedel za njegovo vsebino šele o priliki svojega potovanja v Zenevo pretekli mesec. Sicer pa ni bilo nikoli govora o zvezi Italije in Anglije, kljub temu, da so odnošaji teh držav prav prisrčni. «Temps» pravi k izjavi: «Povdariti je treba, da odločanje s tem angleška vlada vsako odgovornost bodisi direktno ali indirektno v vprašanju italo - albanskega pakta. Četudi so nekateri angleški krogi simpatično gledali na ta sporazum, je jasno, da je mogel tekst pakta in pa politični odmev, ki ga je povzročil pakt v Beogradu, prepričati te angleške kroge, koliko resnih neprijetnosti vsebuje pakt z ozirom na dobre odnošaje Italije in

na cona kakih 10 km širine, razen tega še neke druge olajšave velikanskega pomena. Proti pričakovanju se Madžarski ni mudilo da bi to ponudbo sprejela. Danes je jasno, zakaj se ji ni mudilo. Italija se je ustrašila, da bi izhod Madžarske na morje ne prišel v naše roke. To ne bi pomenjalo samo gospodarsko smrt za Reko, temveč tudi izgubo orožja, ki ga ima Mussolini napram nam. Zato je Mussolinijeva diplomacija skušala prepričati sporazum med Beogradom in Budimpešto, ponujajoč Bethlenu večje koncesije v reškem pristanišču. Bethlen gre v Rim, da dobi za Madžarsko svobodno cono na Reki. Gotova je stvar, da je nas Italija potisnila v stran in si zagisurala madžarski izhod na morje zase.

Sestanek Bethlena in Mussolinija je velike politično-gospodarske važnosti. Bethlen sicer ne zastopa nobene velesile, toda Madžarska je po svojem geografskem položaju kakor Albanija važen faktor za politiko naše kraljevine. Pakt Ahmeda bega Zogu z Italijo je bil objavljen z leve strani, ako se zaključil sličen aranžma z Bethlenom, preti ista nevarnost z desne. Poset Bethlena v Rimu kaže, da ta nevarnost ni več daleč. Vse to so posledice nemogoče politike dr. Ninčiča in njegovih nesrečnih načelnikov v zunanjem ministertvu.

Rim, 11. januarja. s. Čeprav se vesti iz Budimpešte o potovanju grofa Bethlena v Rim oficijelno še ne potrjujejo, vendar je ni diplomatskim krogom prišla nepričakovano, ker se je tukaj že več časa računalo z možnostjo tega obiska.

Odnosaji med Italijo in Madžarsko so, kakor se naglašajo v političnih krogih, zelo prisrčni. Sestanek med Mussolinijem in Bethlenom jih bo še bolj pčvrstil. Od tej prilike se bodo rešili oni problemi, ki interesirajo obe državi, v prvi vrsti dohoda Madžarske k morju. V kratkem bo imel madžarski prosvetni minister grof Klebelsberg na povabilo italijanskega prosvetnega ministra Fedela v Rimu dva predavanja. Upati je, pišejo fašistovski listi, da gotovo mednarodno časopisje ne bo vzelo obiska grofa Bethlena za povod, razširjati po svetu obrekovanja, kar se vedno dogaja, ako se govori o prijateljstvu in dobrih odnosajih med Italijo in drugimi državami, zlasti ako gre za kako balkansko državo.

Budimpešta, 11. januarja. a. Vest, da se namerava ministrski predsednik grof Bethlen odpeljati v Rim zaradi dostopa Madžarske do Jadrana, od katerem se hkrati pogaja tudi z Jugoslavijo, označujejo v merodajnih krogih za preuranjeno, vendar je ne demantirajo. V okviru Bethlenove politike je vsekarer, da se Madžarska približa Italiji. Ta politika gre za tem, da se z angleško odobritvijo doseže reakcionaren blok med Italijo, Madžarsko in Rumunijo, ki naj bi v zunanje političnem oziru zajamčil, da zasede madžarski prestol kak Habsburžan. Za Mussolinija zopet pomena Madžarska kritje hrta proti Jugoslaviji.

Jugoslavijo in z ozirom na konsolidacijo mira v tem delu Evrope. Kakor smo že od prvega dne trdili, je glavna stvar, da se prepriča, da bi povzročil pakt spor med Italijo in kraljevino SHS in je treba pripraviti sporazum med Rimom in Beogradom. K temu bo pripomogla v angleških diplomatskih krogih nedvomno tudi gornja angleška oficijelna izjava.»

Nemška vladna kriza

Berlin, 11. januarja. (be.) Dr. Curtius je začel dopoldne razgovore z načelniki strank. Gospodarska stranka mu je sporočila, da zahteva meščansko vlado in tudi mesto v njej. Tudi z demokrati, bavarsko ljudsko stranko in nemškimi nacionalci je razpravjal dr. Curtius, ne da bi dobil že pozitivne uspehe. Načelstvo centra, pri katerem je odločitev, se sestane nocoj. Parlamentarna frakcija te stranke sama je za jutri brzojavno sklicana k seji.

Pred začetkom trgovinskih pogajanj z Ameriko

Beograd, 11. jan. r. Ameriški poslanik Prince se je povrnil danes iz Zedinjenih držav, kjer je bil več kot dva meseca na dopustu. Povedal je novinarjem da se sedaj dela na pripravah za sklenitev trgovinske pogodbe z Zedinjenimi državami. Ta pogodba bo pravzaprav revizija prejšnje trgovinske pogodbe. Pogajanja se še niso začela, ker se čaka na besedilo ameriškega predloga.

Ljubljanska medicinska fakulteta ogrožena

Prosvetni minister zahteva povišanje kredita s pretnjo, da bo sicer cela prosvetna uprava skrahirala. — Kako daleč je dovedla radikalsko-radičevska prosvetna politika.

Beograd, 11. januarja. p. Minister prosvete Trifunović je poslal fin. ministru Markoviču posebno spomenico, v kateri zahteva povišanje proračunskih postavk za 68.227.517 Din. Minister prosvete izjavlja, da je brez tega povišanja krah prosvetne politike v naši državi neizbežen. Skrajno prizadeto bi bilo osnovo in srednje šolstvo, še bolj pa vsenličišča ter bi medicinska fakulteta v Ljubljani morala biti ukinjena.

Najbolj pa so s sedanjim predlogom proračuna prizadeta oblastna prosvetna odelenja, katerih je 33. Zanje je v celoti predvidenih 50 uradnikov, kar znači, da na vsako odelenje pripade — poldrug uradnik.

Redukcija bi prizadela celo vrsto kontraktualnih predavateljev in niž. osebja, brez katerih posamezne prosvetne ustanove sploh ne bi mogle dalje živeti.

Amandman, ki ga v znesku okroglih 68 milijonov zahteva prosvetni minister, je namenjen trojni razdelitvi. Prvo skupino tvori 23 milijonov, s katerimi naj bi se povišale vse znizane postavke za

srednje šolstvo. Druga skupina je v znesku 15 milijonov Din, namenjena osnovnemu šolstvu. Tretjo, najvišjo skupino v znesku 28,5 milijonov Din pa zahteva prosv. minister za samo ministrstvo, za oblastna prosvetna odelenja, vseučilišča, višje pedagogije, arhive, muzeje, državne tiskarne in narodna gledališča.

V svojem pismu ugotavlja prosvetni minister Trifunović, da so v predlogu novega proračuna posamezne postavke zmanjšane celo izpod onih kvot, ki so bile soglasno določene na skupnih ministrskih konferencah v fin. ministertvu. Predlog proračuna s sedanjimi nerednimi postavkami je fiktiven, a tekoče proračunsko leto je podalo v tem pogledu dovolj bridkih izkušenj, saj je še nedavno moralo fin. ministertvo ustrezati nujnim zahtevam za povečanje posameznih postavk v znesku več deset milijonov. In s tem, da niso bile plače in materialni dolgovi pravočasno poravnani, je nastal zastoj v poslovanju uradniškega aparata, poleg tega pa je sramotno trpel ugled uprave in države.

Bolgarski vojaški krogi proti zblizanju

Kakor vse kaže, so se začeli tudi v Bolgariji vmešavati vojaški krogi v politiko. — Čudno pismo generala Savova. — Anglija naj bi prevzela protektorat nad Bolgarijo?

Beograd, 11. januarja. p. Dopisnik »Politika« je izvedel iz najzanesljivejšega vira v Sofiji, kaj je pravi razlog čudnemu in tajinstvenemu ponašanju bolgarskih politikov in odločnih vojaških krogov, ki se opaža zadnje dni ne samo v Sofiji, temveč tudi po ostalih krajih Bolgarije. Bivši generalissimo bolgarske vojske in bivši poslanik v Parizu general Savov je poslal generalnemu štabu in ostalim merodajnim političnim faktorjem naslednji apel:

Samo dva načina obstojata za stabilizacijo razmer v Bolgariji. Prvi je delati na zblizanju z Jugoslavijo, drugi je protektorat Anglije nad Bolgarijo. Za prvo alternativo bi bilo potrebno, da pride zopet na vlado zemljoradniška stranka, kar pa je izključeno. S tega razloga se smatra ta alternativa, to je zblizanje z Jugoslavijo, kakor da ne bi obstojala, ker so porušeni vsi mostovi in pota. Ostane nam torej kot edina in zdrava pot

za stabilizacijo današnjega stanja v Bolgariji — protektorat Anglije nad Bolgarijo.

Iz tega razloga delajte čim nujneje in z vsemi silami na to, da se vse naše stranke najnujneje ujedinijo, vsakega pa, ki bi bil četudi najmanj temu protiven, je treba brez usmiljenja moralno in fizično uničiti. Pričakujem čimprejšnji in odločen vaš odgovor v najkrajšem času. Vse je dobro.

Ta poročilo generala Savova je našlo v Bolgariji baše najboljši odziv in so že sprejeti sklepi v smislu njegovih idej. V nekem drugem pismu, katerega podrobna vsebina še ni znana, sporoča Savov, da bo Anglija, čim prejme odgovor kakršnega si želi, nastopila za to, da se osvojboli Bolgarija vseh obvez iz mednarodnih pogodb, zlasti iz neullske mirovne pogodbe. (!!) Vse te zadeve so v zvezi z Chamberlainovim sestankom z Mussolinijem v Livornu.

Konec angleške posesti v Hankavu

Kantonska vlada definitivno zasedla angleško koncesijo. — Ista usoda čaka tudi druge inozemske koncesije.

London, 11. januarja. g. Vse vesti, ki jih je prejelo zunanje ministertvo zadnje dni, potrjujejo, da je v Hankavu zopet zavladal popoln mir. Kantonska vlada je izdala proglašje, v katerem veli, da je prevzela angleško koncesijo, ki jo hoče obrzati in je nikakor ne misli več izprazniti. V proglasu se nadalje prepovedujejo javna zborovanja in ukazuje, da se morajo odstraniti letači, ki sramote Veliko Britanijo in pozivajo na odpor proti njej. Razen južnokitajskih policijskih čet je zopet prevzela službo tudi angleška vojaška policija, obstoječa večinoma iz najetih Kitajcev in Indijcev, vendar brez orožja, to pa zato, da ne bi zopet prišlo do neljubih spopadov z nacionalisti. Poveljniki in častniki angleške policije so se odpeljali v Sanghaj skupaj z britanskimi begunci. Begunci, večinoma ženske in otroci, kakih 400 po številu, ki so že dospeli v Sanghaj po reki Jangtse, se pritožujejo, da so jih Kitajci pri umiku iz angleške koncesije, nadle-

govali. Angleži, ki so ostali v Hankavu, so še vedno v poslopju Ajiške petrolejske družbe. To je naročil admiral Cameron, ki še vedno smatra, da je položaj zelo resen. Kljub pozivu Kantoncev nočejo Angleži odpreti svojih trgovin.

Zunanji minister kantonske vlade Cen je poslal uredništvu »Daily News«v brzojavko, v kateri pravi, da smatra njegova vlada sedaj, ko je angleška koncesija prenehala biti del neosvojbene Kitajske, za življenjski interes narodne države, da uspešno šli Angleži in druge inozemce v Hankavu. Iz te brzojavke se da sklepati, da namerava kantonska vlada brez nadaljnjih pogajanj zasesti tudi vse druge inozemske koncesije na ta ali oni način.

Iz severne Kitajske ni novih poročil. Reuterjev urad poroča, da je prišla v Čiutan nemška ladja z vojnim materijalom za generale severne vojske, da pa je takoj nadaljevala vožnjo dalje.

Italijanski katoličani za fašizem

Rim, 11. januarja. o. Danes je sprejel Mussolini deputacijo katoliškega narodnega centra, ki mu je izrekla neomajno udanost in zvestobo. Predložila je tudi zavedno spomenico, v kateri veli, da so katoličani iz narodnega centra pristopili na stran fašizma že takoj v začetku, ko je nekdanja popularska stranka pričela celo vrsto zmot. Mussolini se je lepo zahvalil za spomenico in v svojem govoru med drugim rekel, da bi bili morali biti vsi katoličani pristaši fašističnega režima, ker je fašizem prvi v zgo dovini napovedal neizprosno boj framazonstvu. Ta borba traja še vedno in borilci bodo imeli premagati še marsikatero težavo.

Katoliški škof išče pomoči pri židih in protestantih!

Mexico City, 11. januarja. d. Tukajšnji katoliški škof je imel z vrhovnim rabincem in evangelijskim superintendantom daljšo konferenco, na kateri so govorili o položaju poudinih cerkv v Mehiki in razmišljali o ustanovitvi enotne fronte proti preganjanju, ki ga je uvedel predsednik Calles. Menda je to prvi primer v zgodovini katoliške cerkve, da išče zaslobne proti preganjanju pri židih in protestantih. Policija je prišla škofa v Tabasco in tajnika mehikanskega katoliškega episkopata Pasquala Diaza in pet drugih škofov.

Pred novo revolucijo v Mehiki

Ustanovitev mehikanske revolucijonarne vlade na ozemlju Zedinjenih držav. Washington, 11. januarja. d. Iz El Pasa del Norte na jugu Zedinjenih držav poročajo, da sta dva mehikanska generala, Fernandez in Valido, objavila manifest, ki gre za tem, da se ustanovi nova mehikanska vlada. Na čelu te nove revolucionarne vlade stoji Tapistan Gars kot predsednik, Jose Gandarra pa kot vrhovni vojaški poveljnik: Novi kabinet je vlada svobode in ni v nikakvi zvezi z bivšo Huertovo vlado. Revolucionarni pokret si je postavil za prvo nalogo, zavzeti nekatera mehikanska mesta, ki leže ob severni meji. Iz objavljenega manifesta se vidi, da bosta generala Fernandez in Valido takoj šla na delo, in sicer bo prvi skušal zavzeti mehikansko državo Chiuhahuahua, drugi pa bo korakal proti Guaranu.

Boj za Sanghaj

London, 11. januarja. s. Poročevalec lista »Daily Mail« v Sanghaju poroča: Radi vojaških uspehov maršala Sunčuanfanga, ki je porazil Kantonce, je bil udusen upor čet Čekiangja. Radi tega je tudi odstranjena nevarnost zavzetja Sanghaja po južnih čestah. Kljub temu je izjavil vrhovni poveljnik, da bo na kitajsko Novo leto (2. febru. arja) v Sanghaju.

Začetek procesa Barmat

Berlin, 11. januarja. (be.) Pred tukajšnjo poroto se je začela danes na več mesecev proračunama razprava zoper brata Barmat

Proračun v finančnem odboru v načelu sprejet

Po ostri a stvarni debati. — Tudi vladni poslanci obsojajo nedelavnost in nesposobnost vlade RR. — Minister financ je umaknil prepoved eksekucij proti drž. erarju. — Danes prične podrobna razprava.

Beograd, 11. januarja. p. Danes popoldne je plenum finančnega odbora končal načelno razpravo o državnem proračunu za leto 1927/28.

Radikal dr. Grgin

Je priznal, da je bila kritika opozicije objektivna in da se vladna politika glede na kmetijstvo, na promet, tarife in sploh na gospodarska vprašanja ne more in ne sme več voditi po dosedanjem načinu. Upa, da bo finančni minister našel izhod iz sedanjega položaja. Posebno ostro je govornik kritikoval davčni sistem v prekorsavskih krajih. Izjavil pa je, da bo glasoval za proračun.

Finančni minister dr. Marković

Je vodil nato naslednjo kratko izjavo: Sprejemajoč razloge, ki so bili navedeni v govorih poslancev vladne večine, povodom razprave o državnem proračunu, izjavim iz lastne inicijative, da umikam odredbo čl. 183 finančnega zakona, ki govori da se nobena terjatev ne more izvršiti eksekutivnim putem od državne imovine.

Zatem je govoril

posl. Smodej,

ki je naglašal, da je proračun za l. 1927/28 formalno sicer za 814 milijonov manjši od prejšnjega, je pa za 4 milijarde 756 milijonov večji kakor proračun za l. 1922/23, dasi je velika gospodarska kriza izprala ekonomsko moč naroda.

Nato je govoril v imenu zemljoradniške stranke

posl. Joca Jovanović,

ki je kritikoval način financiranja, navajal tozadavne nedostatke in vzroke gospodarske krize. Da se omili gospodarska kriza je predlagal naj se v proračunskem letu 1927/28: 1. urede višji dolgovi, da se upniki ne bodo puščali na državo; 2. urede naši najnujnejši vojni dolgovi zlasti v Franciji in Angliji, da se dvigne naš kredit v inozemstvu; 3. izpremeni davčni sistem, zlasti z ozirom na posredne davke in samoupravne davke; 4. državni upravi naj se odzamejemo industrijska in gospodarska podjetja radi večje rentabilnosti; 5. poskrbi naj se, da bo narod zadobil zaupanje v zakone in pravni red; 6. ukinejo naj se nepotrebni uradi ter reducirajo uradniki, tega pa naj vlada ne stori sama, temveč naj se v to svrhu ustanovi poseben odbor; 7. reducirajo se naj plače in drugi osebni izdatki; 8. regulirajo naj se kmetijski krediti poljedelcem, ki naj bodo ceneni in dolgoročni.

Radicevec dr. Kežman

ment, da obstoja pri nas v resnici velika gospodarska kriza, kar se kaže tudi v budžetu. Napeti je treba vse sile, da pride država iz te krize. V proračunu je treba kolikor mogoče izvesti načelo štedenja. Reducirati je treba uradnike. Državna uprava je slaba. Treba je, da se pobrigamo v inozemstvu za večje posojilo. Govornik misli, da je treba znižati tudi izdatke za vojsko in mornarico. Vojski naj se uporabljajo pri gradbi potov. Končno je izjavil, da bo glasoval za budžet.

Prilagodni govornik samostojni demokrat dr. Svetislav Popović

je dejal, da je ekspozice fin. ministra v protislovju z budžetom. Sedanji proračun je nadaljevanje prejšnjega, ki ni bil realen in zato škodljiv. Po izjavi dr. Markovića samedga ima njegova politika za pogoj zakonodajno delo. To se mora izvesti hkrati z budžetom. Lahko se to tudi zgodi s fin. zakonom, ker se sicer zaradi neekspeditivnosti sedanje vlade kombinacije, ki jo je priznal tudi min. predsednik sam pri poslednji krizi ne bo dala izvesti nava fin. politika zaradi pomanjkanja zakonite podlage. V budžetu mora priti do izraza načelo, da se imajo fin. interesi podrediti ne le splošnim gospodarskim interesom naroda, kakor je to rekel fin. minister v ekspoziciji, ampak tudi moralnim interesom prebivalstva. Predvsem je treba spoštovati zakone in dosežene pravice. Čl. 183 fin. zakona je eden takih primerov, kjer se pravice in zakon ne spoštujeta. Med take slučaje spada tudi dejstvo, da se ne izvajajo razsodbe glede povrnitve vojne škode v prečanskih krajih, nadaljevanje nestalnosti uradnikov, dejstvo, da se ne plačujejo invalidnine in obveznosti iz prejšnjih let, da se ne urede pravice lastnikov lokalnih železnic itd. To nespoštovanje zakonov pride še bolj do veljave v nižjih instancah in v vseh panogah državne fin. uprave. Davčni sistem mora biti podrediti splošnim gospodarskim interesom, kar pa se nikakor ne more trditi o predloženem davčnem zakonu, ki s svojimi stopami onemogoča uveljavljanje novih davčnih oblik. Z negotovostjo davčnih stopenj pri zemljinah se izvaja tudi negotovost v glavnih gospodarskih panogah, zlasti v poljedelskem življenju. Vpliv države na samoupravne finance je zelo škodljiv. Namesto, da bi se uredila stremiljenja, da se samouprave osvobodijo gotovih bremen s tem, da se jim odvzame gotove funkcije, ki spadajo v delokrog državne uprave, se spaja državna fin. uprava s potrebnimi samoupravnimi upravami. To pomenja zastoj v poslovanju in desorganizacija. Pri nas se poddržava vse in tudi samouprave. Obistni veliki župani ne postavljajo le samoupravnih organov, ampak določajo danes tudi bremena samouprav. Tako je veliki župan sremske oblasti se pred uvedbo samouprave uvedel lastni kulk v znesku 40 odst. direktnih davkov. Uveljavljanje samoupravnih oblasti se mora izražati tudi v proračunu, z redukcijo gotovih državnih funkcij, ki naj pridejo na samouprave in votiranjem kreditov, ki bodo omogočili samoupravnim delo-

vnanje. Na uvedbo novih oblastnih davkov še ni mislil. Ker sedanja vlada ne zasluži in tudi nima zadostnega zaupanja, je končno izjavil dr. Popović, da bo glasoval proti proračunu.

Davidovičev dr. Voja Veljković

je obširno kritiziral proračun in se zavzemal za stabilizacijo tečala dinarja in za uvedbo zlate paritete. Pogreša v proračunu dohodke iz reparacij, ki znašajo letno 300 milijonov. Dejstvo je, da stojimo pred novo nevarnostjo inflacije, ki pomenja povečanje dražine. To pa bi imelo za posledico novo povečanje vseh proračunskih izdatkov, ki so že sedaj ogromni. Bremena se bodo morala zvišati, ona bremena, ki so že sedaj nezmožna.

S tem je bila načelna debata končana in zaključno besedo je dobil

finančni minister dr. Marković

ki se je v svojih izjavah oziral na kritiko predgovornikov. Končno je podal sledečo izjavo: »Čul sem debato in kritike svojih predgovornikov. Zato bom, v kolikor mi dopušča čas in delo, storil korake, da odpravim vse nepravilnosti in vse ono, kar ni v skladu z interesi državljanov. Gledal bom tudi, da se v državni upravi uvede red in zakonitost. Upoštevam hude gospodarske razmere in potrudi se bom, da se kolikor mogoče ublažijo in da se narod obvaruje prerastajev.

Zato prosim finančni odbor, naj mi veruje da sem si svest vse teže dela, ki je pred nami. Vem kako resni so koraki, ki jih je treba storiti, da se sanirajo naše finance. Zato bom upošteval vse kritike in opazke predgovornikov. Izjavljam, da bom sprejel vsak dober predlog pri podrobni razpravi o proračunu, ako grede ti predlogi za tem, da se naše finance prilagode gospodarskemu stanju in da se naše gospodarstvo izmota iz sedanje krize s kolikor mogoče manjšo škodo. Sprejel bom vsak predlog, ki bo stavljen v okviru državnih interesov in bo šel za tem, da se izdatki znižajo. Hkrati izjavljam, da bom s svoje strani postavil predloge in predlagal ukrepe, da se stope davčnega zakona znižajo, da bi se tako zmanjšala davčna bremena, v kolikor mi bo seveda to mogoče.

Pri glasovanju je bil državni proračun za leto 1927-28 v načelu sprejet s 16 proti 6 glasovom. Predsednik dr. Radonić je zaprosil finančni odbor, naj pospeši svoje delo, ker mora biti budžet končan v odboru še ta mesec. Nato je bila seja zaključena. Prihodnja seja jutri popoldne. Na dnevnem redu je začetek podrobne debate, in sicer je na vrsti proračun vrhovne državne uprave.

Tobačna afera na Poljskem

Naš državni monopol podkupuje poljske uradnike?

Beograd, 11. januarja. p. Veliko in mučno pozornost je vzbudila danes sledeča vest »Politike« iz Varšave: Poljsko finančno ministrstvo je zahtevalo od državnega pravdnikstva, da otvori preiskavo proti bivšemu uradniku ministrstva Lukasiću radi poskusa podkupovanja. Lukasić je prejel od jugoslovenske monopolne uprave 2.600.000 dinarjev na račun obljubljenih mu 5 milijonov, katere je imel uporabiti, da podkupi uradnike poljske monopolne uprave, da bi Poljska kupila ves jugoslovenski tobak, ki je za letos namenjen za izvoz.

Radikalni teror v Bosni

Sarajevo, 11. januarja. n. Dr. Spaho in dr. Hrasulica sta protestirala pri velikem županu zaradi nasilja, ki ga izvajajo oblasti, posebno radikalna, proti pristašem nasprotnih strank.

Senzacionalni beg obsojenega novinarja

Beograd, 11. januarja p. Beograjski novinar Kosta Novaković, bivši komunistični poslanec, ki je bil, kakor znano, obsojen na 5 let ječe po zakonu o zaščiti države in čigar obsodba je že postala pravomočna, se je dosedaj izognil zaporu z boleznijo. Ležal je v tukajšnji splošni bolnici, kjer pa so ga javni organi budno pazili. Nocoj okrog 6. se mu je posrečilo pobegniti iz bolnišnice.

Znamenita desetletnica

Prihodnje leto poteče deset let, odkar je Wilson objavil mitrovene pogoje in le Američka stopila v svetovno vojno. Današnji dan letošnjega leta pa je desetletnica tudi prvovrstnega zgodovinskega dogodka, ko so zavezniški jasno izjavili, da se bore tudi za osvoboditev slovenskih narodov izpod Avstrije 21. decembra l. 1916 je namreč Wilson predložil bojujočim se državam, naj povedo svoje vojne cilje, da bi se na ta način pripravil mir. Avstrija in Nemčija sta odgovorili čisto splošno dne 26. decembra. 12. februarja l. 1917 pa so izročili zavezniški predsedniku Wilsonu daljšo noto, v kateri navajajo med drugim te-le volne cilje: »V prvi vrsti obnovitev Belgije, Srbije, Črne gore in dolžne jim odškodnine... reorganizacijo Evrope, garancijo za trajni mir, ki temelji na spoštovanju narodnosti in pravic vseh malih in velikih narodov... osvoboditev Italijanov, Slovanov, Čehov in Slovkov izpod tujeja jarma...«

Proces proti Pangalosu

Atene, 11. januarja. (be.) Pred izrednim parlamentarnim sodiščem se je začela večeraj velebitajniška razprava proti bivšemu diktatorju Pangalosu.

Volilna borba

Nadaljna poročila o nedeljskih shodih SDS dokazujejo, da je naša trezna, na zdravo pamet in razsodnost volilcev apelirajoča agitacija povsod uspešna. V ljubljanski oblasti je SDS priredila prošle nedelje 36 shodov poleg nebrojnih volilnih sestankov. Povsod so zborovalci, med njimi tudi mnogi dosedanja nasprotniki odobravalni program naših kandidatov ter je zlasti videti, da bo večina naprednih pristašev bivše SKS glasovala za edine napredne kandidate, to so kandidati SDS.

Med drugim je v nedeljo jako lepo uspel shod v Ribnici, kjer so zborovalci pozdravljali priljubljenega kandidata g. Ivana Rusa, kateri je v krasnem govoru razvil svoj program. Rusa, ki je izvrsten govornik, ljudstvo v javnem življenju že dolgo pogreša. Ves kočevski okraj ga pozna in se zaveda, da je g. Rus takorekoc poklican mu biti voditelj. Glas o njegovi kandidaturi gre od vasi do vasi in povsod jo pozdravljajo.

V ljubljanski okolici se je vršil m. dr. v nedeljo lep shod kandidata SDS gospoda Mayerja v Preserju. Delovni program g. kandidata je bil soglasno odobren, nekateri navzoči nasprotniki niso niti besede ugovarjali, dokaz, da so se z izvajanjem govornika popolnoma strinjali.

V logaškem okraju je napredna fronta pod vodstvom SDS neprobno. To so morali občutiti tudi radičevci, ki so sklicali za nedeljo volilni shod. Ljubljanski pučjevec g. Mravlje se ni upal shoda niti otvoriti, ker je videl, da so demokrati v ogromni večini in se je očividno bal, da bi naši zavedni možje radičevske fraze takoj temeljito razkrinkali.

Naprednim kmetom, ki so bili dosedaj pristaši bivše SKS, se posebno za malo zdi, da je Pučjeva stranka v vseh onih krajih, v katerih upa na uspeh, porinila na prva kandidata mesta skoraj samo ljubljansko gospodo. Res prava seljaška stranka!

Iz mariborske oblasti nam poročajo še o sledečih izvrstno uspešnih shodih:

V Slovenjgradu je bila velika soba Narodnega doma polna zborovalcev, ki so z odobravanjem sledili govorom nosilca g. Puncerja, okrožnega tajnika Zabkarja in g. Tunpeja iz Maribora. Zborovanje je poteklo brez vsakega ugovora, dasi je bilo na njem nekaj pristašev SLS in radičevcev. Okrožni tajnik Zabkar je imel dva lepa shoda v Šostanju in Velenju. V Šostanju se je predstavil volilec tudi kandidat gospod Puncer. Nosilec naše liste v celjski okolici, St. Jurju, Dramljah, St. Petru v Sav. dolini in St. Jurju ob Taboru, prihodnji teden pa v Celju in Gaberju.

V šmarškem okraju je nosilec kandidatske liste SDS župan Anton Perkoč pridno na delu ter prireja sestanke in shode, na katerih se vedno bolj kaže, da bodo vsi zavedni kmeti in delavci šli v boj za svojega odličnega in poštenega domačega kandidata, katerega skrinjica je tretja. Radičevski agitatorji so si zlasti ob hrvaški meji izbrali originalne, a za naše kmečko ljudstvo silno poniževalen način agitacije. Nosijo namreč ženam volilcev — raktijo! A tudi z raktijo ne postane radičevski mariborski advokatski dohtar Novčan, ki razsaja po okraju, nič bolj resen. Dr. Novčan se sponinjajo še vsi iz časa, ko je na lastno pest ustanovljal republiko in se mu še danes smeje.

V Prekmurju so naši pridno na delu ter bodo volilni rezultati za SDS gotovo nad vse častni. Na radičevski strani je opaziti veliko poparjenost. Nekaj časa je hodil po Prekmurju radičevski agent dr. Pernar. Nastopal je jako surov in se je ponekod še celo s svojimi lastnimi ljudmi skregal. Naenkrat jo je kar ponoci popihal. Od takrat ga še nismo videli. Mislimo, da se bodo radičevci zelo zmotili glede glasovanja naših Prekmurcev.

Klavrni shod dr. Korošca v Celju

Niti pomoč Nemcev in radikalov ni pomagala.

Celje, 10. januarja. Danes se je vršil pri »Belem volu« dr. Korošev shod. Korošec, ki je najvdr zborovati pred množestvilnim občinstvom, je imel to pot komaj 170 ljudi, med temi dobro petno žensk. Navzočih je bilo tudi mnogo Nemcev, nekaj socialistov in pristašev drugih strank, zlasti več radikalov, med njimi tudi kandidat dr. Goričan, ki pa se ni oglašil k besedi. Zborovanje je vodil dr. Ogrizek.

Duhovniku prof. Cestniku, kateremu je za slučaj ugodnega izida volitev namenjen celjski mandat v občinski skupščini, se je videlo, da je govoril svoj deviški politični govor. Ves njegov gospodarski program za oblastno skupščino obstoji v tem, da je zmerjal celjske narodne volilce za žerjavce ter se spravljal tudi nad mariborskega velikega župana, na katerem mestu želi svojega človeka. Zlasti je laskavo govoril o zvezi z radikali, češ da so oni pošteni in korenina celjskih volilcev, ki so odpadli od korumpiranih demokratov. Tu di Nemce je hvalil, da so lojalni državljani, morda celo bolj kot demokrati. Da se celjskim slovenskim trgovcem in obrtnikom ni nič bati, če pridejo Nem-

ci tudi do svojih »pravice«. (Pred dvema letoma pa je bil isti g. Cestnik na čelu celjske duhovščine proti klerikalno nemški zvezi pri občinskih volitvah!)

Dr. Korošec je v glavnem govoril isto, kakor na Vrhniki. Iz njegovih besed je bilo razvidno tudi v Celju, da ga je Uzunović pri zadnjih pogajanjih za vstop v vlado blamiral in potegnil. O avtonomiji se je g. Korošec zopet zelo previdno izražal, češ avtonomije sploh nismo mogli izdati ali prodati, ker — je še ni bilo. Korošec da je stavil Uzunoviću okrog 40 zahtev. Po metodi ala Radič se je spravljal dr. Korošec na ministere ter rekel, da so vsi lenuhi in zanič, kljub temu da je isti dr. Korošec šil za Božič med nje. Zunanji minister doktor Perić je še slabši od Niščica. Ako bi mu mogel psihijater dr. Serko (!) odpreti čreplju, bi se pokazalo, da notri ni ničesar. Minister Trifunović je lenuh in nesposoben. Vse to pa bi naravno postalo pošteno pametno in sposobno, če bi vstopili klerikalci v vlado, ker so oni edina poštena stranka v državi. Uzunović je Korošca trikrat varal. Tretjič ga je prevaral, ko je imel na listi dva generala. Govorec o zunanji politiki je pošetel Nemce, češ da je Nemčija poklicana, da združi pod svoje okrilje vse male evropske narode. Lepo je govoril tudi o Angliji in Franciji. Ruski boljševizem je sedaj že nacionaliziran.

Pri oblastnih volitvah bo SLS zmaga. dr. Korošec želi, da bi si tudi Celje vtaknil kot krasen puščic za klub. (Bogve kam bi dal dr. Goričana, ki je takorekoc kandidat.)

Kmalu od začetka govora profesorja Cestnika je neki delavec, očitno Nemeč, jezno zapustil zborovanje ter na glas zakričal »I hob schan gnau«. Nekaj poduradnik je ves čas na zborovanju gromljal, pred koncem pa glasno zakričal »lahko noč« ter odšel. Interesantno je, da so klerikalci na vso moč branili radikale, o Deutsche Partei pa niso črhnil nobene besede. To je vendarle preženantno, kaj ne?

Očividno je nekoliko spoznavajo, kakšno jed so si skušali s svojim nemško-nacionalnim zavezništvom. Na vseh zborovanjih širok mariborske oblasti se zborovalci brez razlike strank kar najostreje grazilo, kakor hitro se jim pojasi ta sramotna zadeva. Klerikalna in radikalna celjska in mariborska gospoda so dobila na dan volitev odgovor, ki bo grenak in zaslužen. A naj si ne utvarja, da bo naše narodno zavedno ljudstvo to narodno izdajstvo po volitvah zopet pozabilo!

Za rešitev našega vinogradništva

Občina Krško in kmetijska podružnica v Erškem sta poslali kot zastopnici vinogradnega okraja ministrskemu predsedniku Nikolaj Uzunoviću v Beograd protest proti znižanju uvozne carine na vino prilikom pogajanj za trgovinsko pogodbo s Francijo. Ze pri 30 zlatih dinarjih carine so vinogradniki tega okraja uničeni. Zaslujita naj se Zbornica za trgovino in obrt ter Kmetijska družba v Ljubljani, kakor tudi vinarški strokovnjaki. Spomenica končuje tako-le: »Gospod minister! Našemu prebivalstvu, ki mu daje glavni dohodek vinograd, in ki je po slabih letinah in visokih davkih do kosti izmoženo in na robu propada, proti pogin.« Spomenico sta podpisala župan krški gosp. Joško Pfeifer in predsednik Kmetijske podružnice gosp. Franc Vodopivec.

(Op. uređ.: Zal od Trgovske zbornice ni nič pričakovati, kajti tam mesto pravilno izvoljenih mož pošlje komisar, ki ga je postavil isti gosp. Krajač, katerega delegati so ponudili Francozom v Parizu nižjo carino. Zbornica je v odločnem trenutku umrla. Tudi od »Kmetijske družbe« ni pričakovati dela, ker je v radičevskih rokah.)

Spilji, 11. januarja. n. Posl. dr. Grisogono je poslal ministru Krajaču obširno pismo, v katerem povdarja, da bi bila nameravana carina za vinsko produkcijo države uničevalna. Za Dalmacijo, kjer je produkcija vina največji poljedelski izvor, obenem pa radi posebnih razlogov (trda tla, pomanjkanje gnojil, razkosnost obdelane zemlje, izselništvo, neurejeni agrarni odnošaji) relativno draga, na drugi strani pa vsled geoloških in klimatskih razmer neapodosteljiva z drugo kulturo, bi bila nepreopeljiva udarec. V Spilju se prodaja viško vino na drobno po 9 do 10 dinarjev. Predsednik Zveze kmetijskih podružnic za ormoški okraj gosp. Lovro Petrovar računa, da bi liter najboljšega francoskega vina Bordeaux veljal pri carini 50 zlatih dinarjev franco Ljubljana 10 Din 90 p. K temu je treba pristaviti, da bi mogel biti prevoz do Spilja po morju še cenejši.

Gosp. minister! Vi ste ob priliki »Jadranske razstave« imeli priliko, da vidite ne samo količino, različnost ter odličnost dalmatinskih vin, temveč ste tudi bili in se sami prepričali, da je edina možnost napredka tega važnega dalmatinskega produkta, da se produkcija vina industrializira, da se forsira tim jača produkcija finih tipov namiznih vin, likerjev, konjaka itd. S carino 30 zlatih dinarjev bi bila ta možnost presekana. Najhuje pa je v tem, da hi po dogovoru s Italijo, ako bi to ugodnost dobila Francija, jo avtonomsko dobila tudi Italija, kar bi po mojem mnenju pomenjalo, da bi bili enostavno poplavljeni s italijanskim vinom.

Gosp. minister! Smatral sem za svojo dolžnost, da Vas opozorim na to veliko nevarnost, ki preti našemu je itak težko preizkušnanemu kmetijstvu, ter Vas s pridržkom, da bom to stvar še nadalje zasledoval, prosim, da sprejmete zagotovilo o mojem osebnem spoštovanju.

Narodni poslanec dr. G. B. Angjelinović je poslal ministru trgovine naslednjo brzojavko: Minister trgovine dr. Krajač, Beograd. Prosim, upoštevajte težke razmere in šelje dalmatinskih vinogradnikov ter za vsako

ceno preprečite, da se v novi trgovinski pogodbi s Francijo dajo na škodo domačih vin ugodnosti vinu francoske provenienice.

Beograd, 11. januarja. p. Vinogradniške in druge gospodarske organizacije iz Dalmacije so poslale ministrskemu predsedniku in vsem resorinim ministrom brzojavko, v kateri najenergičnejše protestirajo proti nameravanemu znižanju carine na uvoz vina iz Francije, ki se skuša uveljaviti v novi trgovinski pogodbi med našo državo in Francijo.

Radičevci priznavajo

Kam so izgubili milijoni TPD in stotisoči in časov volvske kupčije.

Zagrebski radičevski večernik beleži »Jutrovo« ugotovitev, da so radičevci preko Slavenske banke prešli koncem l. 1925 od Trboveljske družbe dva in pol milijona Din »v propagandne svrhe.« Večere tega poročila ne demantira, pač na smatra dejstvo, da je bilo izplačilo izvršeno kot dokaz, da je Trboveljska družba pravi lastnik »Slavenske banke« in vsled tega za njen polom odgovorna. Svoj komentar pa zaključuje radičevski list s sledečo perlospoko konkluzijo: »Da je »Jutro« moglo dobiti te podatke, znači, da Trboveljska družba še vedno podpira SDS v Sloveniji.« Radičevci so se s to bedasto trditvijo dvakrat blamirali. Prvič so pozabili, da je razkritje o dva in pol milijonski podpori TPD radičevcem že precej časa javna stvar. Lani je klerikalni poslanec g. Kremljar vložil tozadevno interpelacijo v Narodni skupščini, v kateri so navedene mnoge podrobnosti. Niti takrat niti sedaj radičevci niso demantirali! Drugič pa se radičevski večernik očividno ne zaveda, da je s svojo konkluzijo našo ugotovitev tudi direktno potrdil. Kajti s tem, da smatra, da je informacija o dva in pol milijonski podpori mogla dati »Jutru« in TPD, priznava da je TPD to ogromno podporo radičevcem tudi res nakazala.

Tako je torej stvar popolnoma pojasnjena. Sedaj je staviti le še vprašanje: zakaj radičevci ne povedo, v katere svrhe so porabili ogromno vsoto? Zakaj ne vrnejo denarja Slavenski banki? Na nobenem polju radičevci ne kažejujeto nobene delavnosti, nič ne storijo ne za kulturni, ne za gospodarski, ne za nacionalni napredek ljudstva. Kam so torej izgubili milijoni? Mar v privatne žepce? Kam so šli stotisoči, ki so jih radičevci za časa znane Pučjeve volvske kupčije prešli od pok. ravnatelja Impaksa Lavartia, ki je bil na tej kupčiji udeležen?

Politične beležke

Kaj je »Slovenec« glupost?

Včerajšnji »Slovenec« piše, da je trditve, da so bile delčne avtonomije v Avstriji nekaj zelo slabotnega in popolnoma v roki dumajškega centralizma, čisto navadna glas post. To piše »Slovenec« kljub ugotovitvi, da je zakone državnih zborov sankcioniral cesar šele na predlog ministrov in da ni bil noben zakonski predlog potrjen, ako ga minister ocesarju ni hotel predložiti, medtem ko bodo skiepi oblastnih skupščin avtomatsko stopili po kratki dobi v veljavo, če jih vlada odobri ali ne. »Slovenec« je menda sploh vse glupost, kar so ne strinja s klerikalno demagogijo.

Proti terorju na magistratu

Včerajšnji »Slovenec« piše, da hoče Ljubljana pri oblastnih volitvah nastopiti proti terorju SDS na ljubljanskem magistratu. Dostaj se nismo vedeli, da od vlade RR postavljene komisar v imenu SDS vrši teror na magistratu; o tem nas je šele počel »Slovenec«. Kar se pa tiče terorja, ki ga je izvajal bivši gerentski svet na magistratu, pa naj klerikalci le svobodno prav tako kakor proti sedanjemu terorju SDS na magistratu nastopajo. Prepričani smo, da bo uspeh na strani SDS! Teror, ki ga je vršil gerentski svet, se namreč še sedaj pozna na novih ljubljanskih cestah, na stanovalniških hišah, na povečani mestni elektrarni, na novi klavnici, v zmanjšanju občinskih davčnin itd. itd. Tj teror je pustil veliko lepše sledove kakor pa tisti teror, ki so ga klerikalci vršili nad občinskimi avtomobili in mestnimi konji, s katerimi so se vozili ob nedeljah na izlete in se pijani prevračali v jarke.

Jugoslavija na poti k diktaturi

Tako se glasi naslov članka, ki ga v dunajski »Arbeiterzeitung« priobčuje Hermann Wendel Članek je v podrobni noteci, a zasluži, da reproduciramo glavno vsebino. Wendel pravi, da kamarila, katere šel da je naš rimski poslanik Živojin Balugović, deluje na uvedbo diktature pod voljskim vodstvom ter imenuje v tem oziru na prvem mestu bivšega prvega ljubljanskega divizionarja, sedanjega armijskega komandanta v Sarajevu generala Kristo Smiljanića. Seveda, pravi Wendel, je jugoslovenski parlament mnogo kriv. Odkar je umrl Pašić, je parlamentarna ideja izgubila svojo glavno oporo. Dogodki, ki so se odigrali povodom zadnje vladne krize, so Wendu dokaz, da je prvi korak k diktaturi storjen. Kot glavnega protivnika diktature navaja SDS. Smatra, da so tudi klerikalci proti njej, češ da so odklonili vstop v vlado, v kateri sta 2 generala. (Ta informacija g. Wendla je povsem napačna.) Wendel smatra, da bo izločitev volilcev odločilna za to, ali pride do novih skupščinskih volitev, ali pa bo vlada skušala »fortvristice«. Po njegovem mnenju je apel na volilce edino sredstvo, da se povsem zavožena situacija razbistri. Poleg teh glavnih misli navaja g. Wendel vse pome točnih podrobnosti sedanje vladne kombinacije, ki jo je sem kraljevskem dvoru uvedel španski ceremontijel in ta se kralj vozi v galakozijah pred katerimi jedijo jezoci s čofi in perikami — sam Bog ve. Kakor bi moglo biti tudi g. Wendu znano, je jugoslovenski kraljevski dvor eden najbolj demokratičnih in mnogo bolj priprost nego suarškateri reoblikanski prezidij.

Pride!!

Najlepši ruski film slovitega režiserja Cecil B. de Mille V glavni vlogi znani MIHAEL VARKONY

Brodar z Volge

Pride!!

Pretresljiva ljubav brodar a Volge z ru-ko princeso! Zopet velefilm k o a Vam prinese Kino «DVOR».

Naši kraji in ljudje

Zimska sezona v Kranjski gori

Pravijo, da imajo Borovci že izza poganskih časov od samega ljubega boga privilegij, da morejo doseči vse, kar jim pade v glavo. Pa bodi že, kakor hoče; saj nič ne rečem, ampak samo to povem, da so si za letošnji božič zahoteli snega in smučarjev. In krivec izza Vitranca jim je nasul snega in iz mest so se prismejali smučarji s tenki- mi nožicami in smučarke v ozkih, dostojnih hlačah, da jim ne more do živce najzagrizenjši in zelotski farizej. V početku so bili smučarji le redki; sumljivo so prihajali, ker niso popolnoma zaupali borovškemu, od ljubega boga potrjenemu privilegiju. No, sedaj jih je že poštna trumica in vse senožeiti in obronki okrog doline so že na go- sto razoran od lahkih in težkih smuč. In sneg pada in prši in se dviga vedno više. Rezek veter brije od Prisankovih in Razorjevih sten in smučarju, sede- čmu pri oknu Slavčevega hotela, se smeje srce, a resnično ne zaradi črno- lasce Milke in tudi ne zaradi njenih glo- bokih, kakor gorsko jezero tihih oči.

Da je Kranjska gora — bog in država nas že enkrat rešila tega nerodnega imena! — trenutno od smučarjev ne- povoljno obiskana, je krivo samo de- jstvo, da se je letos sportni interes obr- nil na Pohorje. A ta interes je samo trenuten. Zdej, ko je Borovška ves vsa zasuta s snegom, bodo prihitali k nji zopet vsi stari znanci. Planine so le planine in vse drugo je, če strmé krog tebe zasnežene smreke, ko drviš brez sape na smučeh navzdol, ali pa če se ti smejejo neposredno v obraz belé vrhun- ci dobrovoljnih gorskih očancev. Člo- vek se čuti vse bolj drugačnega in mo- gočnejšega in lažje vriska in plaši divje koze, ki se skrivajo v kopni in topli lop.

Trenutno se vrše na najugodnejših pozicijah tekme naših sportnih klubov. Bratovsko so zastopana vsa tri plemen- a in se bogme ne dolgočasijo. Teren je izvrsten in vreme prav po smučar- skem koledarju. Tudi letos priredi naša vojska svoje običajne smučarske kurze. Dne 10. t. m. se je pričel kurz za naše oficije. Oficirjem slede podčastni- ki in moštvo in Borovški vesi vsi zimo ne bo zmanjkalo gostov. Pratika napo- veduje mnogo snega in mraza in smuč- arjem svetlo leto. Kakor se zdi, se bo vršila mednarodna smučarska tekma v Borovški vesi v najsjajnejših razme- rah in bodo imeli naši tekmovalci naj- lepšo priliko, da se dostojno in praktič- no trenirajo. Borovška ves ima na raz- pologo nebrojno smučarskih terenov, ki so pa žal povečini popolnoma ne- poznani. Šablonska je Planina. Šablons- ka tudi Vršč in Martuljek. A po vseh teh krajih se vrše običajno vsako leto tekme. Udeležnikom se ne nudi nič no- vega, kakor tudi ne vsakoletna skakal- nica gori za Gmajnico. Dosti je zagriže- nih smučarjev, ki poznajo mnogo lep- ših prostorov tam pod Razorjem in Škr- latico, a so rajši tiho, ker nočejo z ni- komur deliti veselja in tihega smučar- skega razkošja. Domačini so pa preleni, da bi tujcem pokazali tiste krasne pro- store in bregove. Radi tega jih pa ne pozna širši smučarski svet in se mora stvati na škodo zadovoljiti s šablono. Borovci bi morali biti malo podietnejši — recimo, da bi stopili kilometer dalj od svojega gozda ali pa bi se obrnili na- mesto dvakrat, trikrat okoli sebe.

Interes celokupnega smučarstva za- hteva, da se pokažejo gostom vsi skriti in nepoznani prostori, ki so kakor na- lašč od narave odbrani za zimski sport. A to zahteva tudi interes Borovcev sa- mih. Naš «smuk» velja vsem ljudem, ki so dobre in vedre volje; a ima tudi drug pomen, ki pa najbrž nikomur ni ljub, a še najmanj pa Borovški vesi, po božjem pečatu in privilegiju edino smuč- arski lastnini. Jos. Vandot.

Iz tajništva Z. K. D. Ljubljana

Pojasnilo udeležnikom predavanja na Koroški Bell dne 30. decembra 1926. Krajevna organizacija SDS na Koroški Bell-Javornik je zaprosila ZKD v Ljubljani za predvajanje filma o češkoslovaški armadi na dan 30. decembra 1926. Prošnjo je prejelo tajništvo ZKD dne 28. istega meseca ter je še isti dan zahtevalo od k. o. Koroška Bela natančnej- ša potrebna pojasnila in brzajovni odgovor. Pismo, ki je bilo oddano v Ljubljani na gl. pošti dne 28. decembra ob 15. uri, je dospelo na Javornik šele 31. decembra preteklega leta. Rabilo je torej za kratko progno 50 km cele štiri dni. Seveda se radi tega predva- janje filma ni vršilo. Ljudstvo, ki je hotelo predstavi prisostvovati, je bilo ogorčeno, vendar moramo ugotoviti, da krajevno or- ganizacijo SDS na Koroški Bell, še manj pa ZKD ne zadene pri tem niti najmanjša kriv- da, pač pa je vsega tega vzrok le poštna uprava. Vsa društva pa naj se iz tega pri- mera učte to, kar vedno in povsod povdar- jamo, da je za predavanja in kino-predstave prositi najmanj 10 dni pred vsako priredit- vijo.

Misli k Bethovnovi proslavi v Ljubljani

Stalni koncertni obiskovalec nam piše: Kakor čujem, bomo v letošnjem letu, v katerem proslavljamo glasbeni svet stolet- nice Beethovneve smrti, tudi v Ljubljani slišali največje njegovo instrumentalno de- lo: IX. simfonija s sklepnim zborom na Schillerjevo odo «Veselj». Prvič se je to delo v celoti izvajalo v Ljubljani 19. maja 1902. ob priliki dvestoletnice Filharmonič- ne družbe, zadnjik pa 9. maja 1905. torej pred več kot dvajsetimi leti na slavnost- nem koncertu Filharmonične družbe ob pri- liki proslave stoletnice Schillerjeve smrti. Lepo je, da se v letošnjem spominskem le- tu ponovno izvaja to najorgromnejše Be- thovnovo delo, ki je večini naših sedanjih koncertnih posetnikov v Ljubljani niti ne pozna. — Ni mi pa razumljivo, da priprav- ljata baje to delo kar hkrati dva ljubljans- ka koncertna prireditelja, pa ne morda ka- kor bi bilo pričakovati, za skupno izvajaj- nje, temveč kakor vse kaže, bomo imeli priliko slišati 9. simfonijo v istem mesecu (marchu) v dveh različnih formatih pod dva- ma različnima dirigentoma. Obljublja nam jo g. operni ravnatelj Polić z opernim or- kestrom in pevskim zborom ljubljanske Glasbene Matice, napovedal pa nam jo je tudi že g. višji kapelnik dr. Cerin z muzi- ko Dravske divizijske oblasti in s pevskim zborom mariborske Glasbene Matice.

Prav lepo in častno! Toda dovoljujem si vprašati oba imenovana gospoda, ali se ču- tita, kar se tiče orkestra, ki ga imata na razpolago, dovolj močna za samostojno iz- vajanje tega orkestralnega kolosa? Ali ne bila združitev obeh navedenih orkestrrov za izvajanje 9. simfonije bolj umestna in idealnemu podvzetju bolj koristna? Nam ne gre za osebe, temveč le za kolikor mo- goče veličastno in mogočno izvedbo tega neizmerno velikega dela.

Ta moj nasvet podkrepljuje zlasti mne- nje najodličnejšega Beethovnevega inter- preta Feliksa Weingartnerja, ki pravi: «Smatram izvajanje 9. simfonije s slabo za- sedenim godalnim orkestrom kot popolno nezadostno; če se pa pomnoži godalni kvintet, je za brezpopojno potrebna po- dvojitve lesenih pihal. Koncertni zavodi, ki razpolagajo le z malimi orkestri, naj te- ga dela ali sploh ne izvajajo ali pa naj se ne strajajo niti stroškov niti truda za dru- žitev zadostnega števila dobrih godbeni- kov, seveda tudi k izdatnemu številu sku- šenj. Boljše je namreč slišati 9. simfonijo enkrat dobro kakor pa večkrat slabo.» Na drugem mestu, na katerem interpretira Weingartner neko prav posebno zavito in opasno mesto 4. stavka, ki je po njegovem mnenju sploh ni mogoče pravilno izvajati brez podvojenih pihal, vzklika: «Naj bi že prišel čas, da bi se 9. simfonije sploh ne letili dirigenti z malimi orkestri!»

Za naše razmere je ta poduk z ozirom na dejstvo, da imamo v obeh navedenih orkestrih dovolj sposobnih moči na razpo- lago, zelo dobrodošlo. Ali bi ne bilo naj- pametneje, da bi se ba orkestra v ta na- men združila v mogočen orkester, vreden Beethovnevega velikega dela in pomemb- nega slavlja. Tudi osebno vprašanje bi bilo

morda mogoče rešiti brez nepremostljivih ovir tako, da bi n. pr. premijero dirigiral eden, reprizo pa drugi obeh gg. dirigentov. Publika pa bo gotovo hvaležnejša, če bo slišala 9. simfonijo v popolni, vsem zahte- vaju partiture odgovarjajoči sijajni formi, kakor če bi se ji nudilo to remek-delvo v nepopolni zasedbi in to na reprezentativ- nem koncertu Beethovneve stoletnice. Te misli podajam v blagohotno razmi- šljanje, dokler je še čas.

Gledališče in finančni delegat

Od g. fin. delegata dr. Karla Šavnika smo prejeli sledeče pismo: Na protestnem shodu, ki ga je minulo ne- deljo priredilo Udrženje gledaliških igral- cev v Ljubljani v obrambo interesov našega gledališča, me je g. predsednik Betetto prosil za javno izjavo o informacijah, ki jih je prejel (od koga?) glede redukcije gleda- liških kreditov in dotacij.

Ustrezam drage volje temu pozivu, dasi bi bil iskreno želel, da bi se bil g. Betetto tudi pri meni informiral, preden je vrgel stvar med ljudi. Mnogo, žal, nisem mogel storiti za našo gledališče. V skromnih me- jah svojega delokroga pa sem mu dal tol-iko dokazov simpatij in naklonenosti, da sem, mislim, zaslužil to obzornost, ne pa, da se takoj četudi le v obliki vprašanja, obkladam s težkimi očitki. Ako se še tako operem — in že potreba, da se perem, ni baš prijetnost! — kdo more še popolnoma ustaviti oni val «začudenja» in «ogorčenja», ki so ga «konstatacija» (?) g. Betetta «na- ravno izzvala» in ki je po «Sl. N.» od 11. t. m. šel med vse?

Kaj se mi poditka? Kakor znano, je kre- dit za 13 zvančnikov našega gledališča v oficijelnem tiskanem eksempluru budžeta 1926-27 pomotoma, vsled tiskovne pogreške, previsoko izkazan, namreč s 660.960 me- sto s 64.496 Din. Diferenca znaša torej 596.464 Din letno ali 49.705,33 Din meseč- no. Bistvo informacij g. Betetta obstoja v tem, da bi se bilo bale fin ministrstvo, čim je zasledilo vso stvar, zadovoljilo s tem, da se samo trije obroki (Januar—marec 1927) odtegnejo gleda- lšču, da pa sam jaz, finančni delegat, «iz lastne inicijative» stvar tako pretkano zasukal, da Gen. dir. drž. računov- odstva, ki sama seveda 64.496 ne zna od- šteti od 660.960, zahteva še ostalih 9 obro- kov.

Ali moram res še naglašati, da so to ba- ke, ki se razširjajo ali — zlo voljo kljub vsemu izključujem! — iz interesa, da zopet jaz prevzamem vlogo svetopisemskega ko- zla ali pa iz totalnega neznavanja naših buđžetskih in blagajniških prilik v občie in konkretnih odredb ministrstva še posebej?

V detajle se ne spuščam in imam tem- manj povoda za to, ker mi je g. upravnik H u b a d torej oni organ, ki se ga stvar v prvi vrsti tiče, spontano izjavil, «da je po- njevigi vodnosti delegacija v tej zadevi ne samo absolutno korektno postopala, ampak tudi do skrajnosti štčtila interese gledališča, kar je razvidno že iz tega, da na lastno od- govornost še do danes ni izterjala vse svo- te, ki se je vsled znane tiskovne pogreške porabila preko dopustne mere.» V Ljubljani, dne 11. januarja 1927.

Delegat Šavnik m. p.

Društvo za narodovo zdravje v Ljubljani

Eno leto je pripravljali odbor delal na ustanovitvi tega društva in da je svojo nalogo dobro vršil, je pokazal ustanovi- obni zbor, ki je v nedeljo, dne 26. t. m. gotovo odločilno posegel v zdravstveno zgodovino Ljubljane in Slovenije s tem, da je ustanovil «Društvo za narodovo zdrav- je» v Ljubljani.

V malo dvorano hotela Union je prihite- lo mnogo ljudi, samo takih, ki jim je mar dobrot našega ljudstva. Zborovanje so počastili s svojo prisotnostjo gg.: inspektor ministrstva narodnega zdravja v Ljubljani dr. Vukičević, min. n. r. A. Kristan, sanj- tetni referent za ljubljansko oblast dr. Mayer, šef-zdravnik Okrožnega urada dr.

Bleiweiss, šef-zdravnik drž. železnice dr. Tišar, sanitetni referent dr. Dolšak, primar- ij dr. Göstl, višji srezki zdravnik dr. La- pajne in še mnogo drugih odličnih oseb.

Občni zbor je otvoril z govorom o pome- ni in namenu novega društva šef Higijen- skega zavoda g. dr. Ivo Pirce kot predse- dnik pripravljalnega odbora. Podal je lepe smernice za društveno delo za precej dolgo dobo, ki naj bo kronano s tem, da dobimo Zdravstveni dom — trdnjavo, iz katere naj se širi zdravje po mestu in deželi.

Nato je podal poročilo pripravljalnega odbora, ki si je z nabiranjem članov in s širjenjem «deje» o potrebi takega društva med vse ljudi, pridobil obilo zaslug in mu gre topla zahvala.

Po sprejetju društvenih pravil je bil so- glasno izvoljen sledeči odbor: dr. Ivo Pirce za predsednika in v odbor gg.: dr. Živko Lapajne, gđc. M. Umbergerjeva, dr. Bojam Pirce, Vladimir Pfeifer, Vandelin Sadar, Vin- ko Zor in Rudolf Prešeren V smislu dru- štvenih pravil sta bila ustanovljena dva od- seka, in sicer za javno higijeno, kateremu je bil izvoljen za načelnika g. dr. Mavricij Rus, mestni fizik v Ljubljani in organiza- cijski odsek za načelnikom g. dr. Bleiweis- som, šef-zdravnikom OUZD.

Pri slučajnostih sta bila na predlog nav- zočih izvoljena še dva odseka, in sicer od- sek za stanovansko higijeno, katerega na- čelnik je g. dr. Živko Lapajne, in odsek za postavitev doma za idiotično deco, alko- holičke, katerega načelnik je g. primarij dr. Göstl. Za članarino je določen znesek letno 12 Din, kar omogoča vsakemu vstopiti kot član v društvo. Za društveno glasilo se sprejme list «Zdravje», ki že dve leti iz- haja in razširja misel na higijeno med na- rodom. Na predlog dr. Ž. Lapajnetca bo dru- štvo predvsem gledalo na to, da kje ob morju preskrbi zdravilišče za škrofulozne otroke, ki nimajo doslej nikjer pomoči. Ustanovitev takega zdravilišča ne bi bila združena s prevelikimi stroški. Društvo bo skušalo doseči za svoje člane tudi zmerne zdravniške takse in ceneljša zdravila.

Novemu društvu v idealnim cilji in v re- alnim delom želimo vsi uspešen napredek!

Nenavaden gost v zaporih celjske policije

V torek, dne 11. t. m. okrog 8.30 dopoldne so opazili pasanti po celjskih ulicah nena- vaden prikazen. Najbrž pred zasledujočim psom se je zatekel v sredino mesta že ves upehan mlad srnjak, ki je bil ravno tako neprijetno iznenaden, kakor so ga začudeno opazovali ljudje po v tem času precej ži- vahnih ulicah. Kakor se je ugotovilo, je te- kel po Strossmayerjevi in Vodnikovi ulici v ulico Kralja Petra in po tej naravnost v vrata trgovine trgovca Warena na vogalu Prešernove ulice in Glavnega trga. K sre- či so vrata zavarovana z železno mrežo. V to je trčil ne da bi bil zdrobil kako šipo. Poškodoval se je samo neznatno na gobcu.

Nenavadnega nasilneža so oddali takoj v zapore celjske mestne policije, da se ugotovi njegova identiteta. Spočetka se je obna- šal v samotni celici precej renitentno, se je s časom pomiril, ko je videl, da ima samo prilžno gospodo okrog sebe. Na mehki postelji se je nato za nekaj ur od- počil Bil je že ves moker, ker je preplaval na bregu najbrž Savinjo ali kako drugo re- ko. Med tem časom se je ugotovila lastnin- ska pravica. Pripasti bi moral lovskemu na- lemmiku revirja v mestnem okolišu, ker pa ta običajno tu ne redi srnjadi, so mladega gosta popoldne zopet izpustili za mestnim vrtom ter prepustili njemu sasemu, da si poišče revir in svojo bodočo nevestico. Pri tej priliki se je na policiji ugotovilo,

da še ni imel noben njihov gost toliko pri- jaznih obiskov, dasi so spravili že marsiko- ga pod svojo gostoljubno streho.

Konec pošne afere

Preiskava o poštni tatvini 79.350 Din je bila včeraj zaključena ter je policija vse spi- se izročila državnemu pravdniku. Matil Mandiljeve žene, Marija Prašnikar, je pri- znala, da si je od ukradenega denarja pri- držala in porabila okrog 50 Din. Policija je včeraj izročila sodišču nio, dalje Franceta Mandlja, njegovo ženo Heleno in sicer vse radi prestopka prikrivanja ukradenega de- narja, odnosno radi suma deležnosti tatvine.

Ogenj na Selu

V ponedeljek, okrog 21. ure, je žena de- lavca Antona Mikliča, stanujoča v hiši št. 11 na Selu pri Ljubljani, opozorila svojega že v postelji ležečega moža na čuden pojav. S strehe hiše je naravnost lila voda in udar- lala pod kap pred hišo. Možu se je zazdela stvar še bolj čudna. Zato je stopil v vežo, kjer pa mu je udaril v nos močan dim. Od- hitel je pod streho, kjer je našel vse v ognju. Pod streho je gorela slama. vnelo se je pa tudi že strečno tramovje. Miklič je hitel po pomoč, kakor je poleg policijske straže pri- šla na kraj nesreče kmalu tudi moščanska požarna brigada, ki je ogenj v dobri uri udu- šila. Zgorelo je v podstrežju do dva voza slame in polovica podstrežnega ozrodja. Škoda znaša okrog 5.500 Din, ki jo trpi lastnik hiše tovarnar Adolf Mergenthaler iz Vodmata.

Kako je ogenj nastal, doslej še ni ugo- tovljeno. Mogoče je, da ga je zanetila iskra iz dimnika. Še bolj verjetno pa je, da je ogenj podtaknila zlobna roka.

Pred sodniki

«Ti Jaka, a kupiš lampo?» Na sv. Petra cesti je tako vprašal brezposelni Lipe kro- juča Jaka, ki je radovedno ogledoval ko- lesno svetliko. Bil je mrzel novemberski dan lanskega leta in Lipe je ves trepetal in silil v Jaka svojo svetiljko. Jaka se si- cer na take stvari ne razume preveč, ven- dar je vedel, da je svetiljka, ki jo je Lipe ponujal za 30 Din, najmanj 100 Din vred- na. Pa se je Jaka polakomnil in kupil sve- tiljko, čeprav je sumil, da je ukradena. Ker je plačal za luč oremalo, bo pa zdaj plačal še 100 Din v sodno blagajno.

Koncem novembra lani je popivala vese- la družba v Florijanski ulici pri «Veseli mamici». Med vsemi je bil najbolj navdu- šen pek Tinač, ki je v svojem prevlekem navdušenju jel rogovilliti z nožem. Ko mu je dejal prijatelj Karol, da naj spravi svoj pipec, ki ni za nobeno rabo, so je Tinač raz- hudil in hotel pokazati prijatelju, kakšen oster nož ima. Skočil je h kolezu vrvarja Jeroma in prerezal s krepkim sunkom pneu- matiko. Plašč in cev sta bila pokvarjena, a Tinač se je samo norčeval iz Jeroma, ki je zahteval 170 Din odškodnine. Zdej bo pa rad plačal odškodnino pa še dva dni bo sedel.

Avtomobilist Podlasica se je zadnjiv v Sentvidu naštel, da je ves videl v dvoje. Ko je vozil zvečer v Ljubljano, je opazil v mesečni na cesti dva velika ovčarska psa. Zdelo se mu je, da mora to biti sa- mo en pes in da se mu malo v glavi vrti. Pa ni imel časa razmisljati, kateri nes je pravi in ognil se je. Pa se ni ognil resnič- nemu psu, temveč njegove v lažidvojniku in zavozil je v psa ovčarja. Kostji so za- hreščale in ubogo sčene je obležalo mrtvo. Podlasica je bil obsojen zato na 200 Din glofe, radi nsa bo pa še in civilno prav- do, saj zahteva zanj gospodar Tone 2000 dinarjev.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama

Sreda, 12.: «Pahljača lady Windermere». B. Cetrček. 13.: Zaprto. Petek, 14.: «Pri lepi krčmarici». Premijera. D. Sobota, 15.: «Peterčkove poslednje sanje». Dijaška predstava pri znatno znižanih cenah.

Ljubljanska opera.

Sreda, 12.: «Manon». A. Cetrček. 13.: «Tannhäuser». E. Petek, 14.: Zaprto. Sobota, 15.: «Seviljski brivci». Delavska predstava pri znižanih cenah. Izv.

Mariborsko gledališče.

Sreda, 12.: «Manon». B. Kuponi. Cetrček. 13.: «Orlov». C. Kuponi.

Delavska predstava v ljubljanski operi. V soboto 15. januarja se vrši v ljubljanski operi predstava za delavce in nameščence. Predvaja se komična opera «Sevilski brivci». Cene polovične. Vstopnice dobite vsak dan od 10. do 12. dopoldne in od pol 6. do 8. ure zvečer v prosvetnem odseku Delav- ske zbornice v Gradišču št. 2, ter na dan predstave 15. januarja pri operni blagajni.

Ljubljansko gledališče. Danes, v sredo, dne 12. t. m. se uprizori v dramii za abone- nente reda B. Wildeova igra «Pahljača lady Windermere», ki je žela pri premijeri naj- večji uspeh. V glavnih ulogah nastopijo dame: Nablocka, Avgusta Danilova, Rogozo- va ter gg. Levor, Rogoz, Peček, Drenovec, Kralj itd. V operi se poje drevi Massenotova opera «Manon» za abonma A. Naslovno ulo- go poje ga. Loviščeva, Poussette — ga. Ribi- čeva, Javotte — gđc. Ramšakova, Rosette — gđc. Potučkova, Chevaliera des Grioux — gosp. Banovec, Grof des Grioux — gosp. Be- tetto, Lescaut — gosp. Mitrovič, Guillot de Morfontaine — gosp. Mohorič, Bretigny — gosp. Subelj.

Proslava 50letnice gosp. Danila na mari- borskem odru. V soboto, dne 15. t. m. bo v mariborskem gledališču izredno slavlje. Ne- stor slovenskih igralcev gosp. A. Danilo bo slavil 50letnico svojega nepretrganega odr- skega delovanja. Dasi slavljenec ni član ma- riborske drame, je vendar naša prijetna dolžnost, da se i na našem odru spominjamo velezaslužnega pionirja gledališke umetno- sti. Gosp. Danilo nastopi v naslovni ulo- gi moderne komedije «Včni mladenič». Ker je pričakovati za to slavnost velikega odziva, prosimo, da se vstopnice čim prej rezervir- ajo pri dnevi gledališki blagajni (telefon 382).

Alfred Picaver v Zagrebu. Sloviti teno- rist dunajske Državne opere Alfred Picaver je imel v soboto zvečer koncert v Za- grebu. Njegov program je obsegal v prvem delu pesmi in operne arije, v drugem delu pa angleške popevke. Kritika toži, da je umetnik pel nekam malomerno.

Ljubica Oblak - Strozji v «Madame But- terfly». Koloraturna pevka ga. Ljubica Oblak-Strozji je nastopila po svoji partiji v «Pie- su v maskah», katero je pela kot gost v Za- grebu in jo ponavljala pri nas v Ljubljani, te dni še naslovno ulogo «Madame Butterfly». Tudi ta nastop je imel v Zagrebu velik uč- nek.

Uspehi slikarja Save Sumanovića v Pa- rizu. Znani jugoslovanski slikar Sava Su- manović je zopet razstavljal v Parizu. Uglede francoske revije «L'Amour de l'Art», «L'Art vivant» in «Crapouillot» so prinesle repro- dukcije njegovega dela ter ga ob enem po- zvale na skupno razstavo z znanim franco- skim umetnikom Favoryjem. Sava Sumanović se bo te prilike poslužil, obenem pa že se- daj razmišlja o tem, kako bo priredil samo- stojno kolektivno slikarsko razstavo v Pa- rizu.

Stoletnica Beethovna. Ves kulturni svet bo slavil letos v marcu stoletnico Beetho- nove smrti. Svečanosti bodo v vseh deželah. V Franciji je sestavlil načrt za spominske slavnosti sam prosvetni minister Herriot, ki je določil, da se bo vršila obojeja na čast Beethovnu na Sorbonni dne 26. marca. Na Dunaju bodo trajale svečanosti od 26. do 31. marca. Izvajale se bodo Beethovne

simfonije, Fidelio, Egmont, Atenske razvali- ne in druga dela. Slične proslave bodo tudi v Monakovem in v Berlinu ter v italijanskih mestih.

Prva kolektivna slovenska umetnostna razstava v Nemčiji. Znana berlinska moder- na umetnostna revija «Der Sturm», ki jo že 17. leto izdaja umetniško društvo istega ime- na (pod uredništvom Herwartha Waldena), je v svojem decemberskem zvezku letnika 1926 (št. 9) priobčila troje reprodukcij slo- venskih slikarskih del. Reprodukcije pre- stavljajo slike: «Poletje», Franceta Kralja, «Težake» Toneta Kralja in «Vas» Nandeta Vidmarja. Vsa ta dela so razstavljena od početka pret. decembra v Sturmovem raz- stavnem salonu v Berlinu, na Potsdamer- strasse. Razstava, ki je bila prvotno projek- tirana do konca decembra, se je podaljšala do konca t. m. Udeležbuje se razstave 12 čla- nov «Slovenskega umetniškega društva» (prej: Klub mladih).

Dva spisa Miljenka Vidovića. Tudi pri nas znani voditelj Vidovičevega etično-ku- lturnega pokreta Miljenko Vidović je izdal te dni dve brošuri: drugo izdajo svojega predavanja o etični kulturi in ponatis predava- nja «Drije kulture», ki ga je imel v no- vemburu minulega leta v Ljubljani. Tu kakor tam obravnava vprašanje, ali se da ozdra- viti sedanja naravno in kulturno razkrojena in izčrpana družba. Vidović odgovarja pozit- vno. Obe brošuri je založil «Uzjatelj» v Sarajevu.

F. Wertheim & Comp.

tvornica hranilnic in dvigal WIEN, IV/2. Mommsengasse 6.

Dobava:

BLAGAJNICA: eklene oklopne blagajnice blagajne za vzidanje, varnostne ključalnice domače hranilnice DVGALGA: za osebe, bremena, jeda in akte, dvigala paternostre, dvigala za bo nike, pregledovanje in popravlja dvigal.

Za dvigala:

Generalno zastopstvo za Slovenijo in Hrvaško

Direktor Ing. R. ROESSER

LJUBLJANA Gledališka ul. št. 4 III nadstr

Stalna poslovilnica: montiranje in vzdrževanje

Višji monter VILIM TRAGER, ZAGREB, Gunduličeva ulica br. 23

Generalno zastopstvo za Bosno

«MONTANIA», tehničko-k mer- cialno poduzeće.

SARAJEVO, Kralja Petra ulica br. 9.

Domače vesti

• Iz diplomatske službe. Za našega poslanika v Atenah bo namesto pokojnega Pante Gavrilovića imenovan sedanji naš poslanik v Angori Tiča Popović. Njegov naslednik v Angori še ni določen.

• Predsedniki volilnih odborov. »Uradni list« objavila v 4. letošnji številki razglas, s katerim se objavljajo predsedniki volilnih odborov za področja volišča pri volitvah v oblasti skupščini ljubljanske in mariborske oblasti.

• Priseljeniška kvota za Zedinjene države. Kakor javljajo iz Washingtona, je predsednik Coolidge predložil senatu nasvet, naj se število priseljenikov v Zedinjene države zmanjša za 11.126. Posameznim državam se je priseljeniška kvota zvišala, tako Jugoslaviji na 777 (doslej je 671), Angliji in Avstraliji, drugim pa se je znatno znižala, tako Nemčiji, Češkoslovaški, Poljski in Italiji.

• Hranilnica za državne uradnike. Po vestih iz Beograda je bila te dni ustanovljena tamkaj Zadruga hranilnica za državne uradnike. Za predsednika je bil izvoljen generalni ravnatelj finančnega ministrstva Gjuričić. Namen hranilnice je, siliti med uradništvom smisel za varčevanje. Hranilnica bo državnim uradnikom dajala cenene kredite ter zidala cene stanovanja.

• Občni zbor Udruženja oblikujočih umetnikov se je vršil prošle sobote v restavraciji »Ljubljanski dvor« pri zadovoljni udeležbi članov. Iz tajnikovega poročila posnemamo, da je ta največja organizacija oblikujočih umetnikov, ki delujejo že celo vrsto let v naši državi, v svoji slovenski sekciji razvila naravnost razveseljivo delovanje. Slovenska sekcija šteje sedaj 40 članov ter uspešno zastopa slovenske oblikujoče umetnost pred javnostjo. Odborovo delovanje je obsegalo v minulemu letu celo vrsto zadev, ki se tičejo umetnikov samih, a je posredovalo tudi pri konkurencah in razstavah, kar utegne zanimati širše občinstvo. Konkurenčna kiparska dela za narodno skupščino so bila privedena v tem letu skoraj do kraja. Udruženje je posredovalo udeležbo naših grafičkov na jugoslovanski grafični razstavi v Lvovu ter je pripravilo teren za udeležbo slovenskih umetnikov tudi pri drugih razstavah v inozemstvu. Razen tega je pridržalo Božično razstavo umetnin v Jakopičevem paviljonu. Te razstave se je udeležilo 21 članov. Blagajnikovo poslovanje kaže tudi zadovoljiv uspeh. Posebne važnosti je bilo, da je Udruženje intenzivno pomagalo pri pripravljanih delih za sestavo zakona o avtorskem pravu. Posredilo se je dobili v ta namen sodelovalne izkušene strokovnjake, vsiega sodnega svetnika Antona Lajovića, ki je zastopal Udruženje na kongresih v Zagrebu in Varšavi. Imenovan gospod je na obnem zboru podal zanimiv referat o tem delu. Pri volitvah je bil nato izvoljen nov odbor z dosedanjim predsednikom in tajnikom. Odbor je sestavljen iz naslednjih gg. Dolinar, Fatur, M. Subić, Cuderman, Kregar, Santel, Vavpotič, Namestnik sta gg. Škodlar in Vavpotič Ivan, preglednika pa gg. Gaspari in Kambič. V Umetniški svet za tekoče leto so bili izvoljeni gg.: Dolinar, Jama, Jakopič, Plečnik, Stjernin, Tratnik, Vavpotič in Vesel. Pri slučajnostih je bilo sklenjeno, da se mesto projektrane elitne prireditve v Unionu priredi v Jakopičevem paviljonu v pustnem tednu humoristična razstava, ki bo za Ljubljano, ker je to novost, gotovo velika atrakcija. Končno bodi omenjeno, da je občni zbor izrekel posebno zahvalo neumornemu tajniku arhitektu Faturju, ki je tekom razmeroma kratkega časa s svojim smotranim delom dvignil v izdatni meri ugled Udruženja.

• Obmejne šole v srezi Maribor 1. b. so dobile leta 1925 za prireditve božične od velikega župana v Mariboru 6000 Din podpore. Ker preteklo leto veliki župan vsled pomankanja kredita tozadevnim prošljam ni mogel ustreči, podelil je srezi poglavar Maribor levi breg šolam v to svrhu 4500 Din podpore za kar mu v imenu obdarjenih izrekamo najlepšo zahvalo.

• Lekarna v Slovenski Bistrici. Po odredbi ministra za narodno zdravje je koncesija in osebna pravica za lekarno v Slovenski Bistrici prenešana z imena mag. Milana Kniewald na ime kupca mag. Branislava Mondiza v Srpski Padeži.

• Himen. V Celju se je preteklo nedeljo poročil g. Vinko Rebek iz znane celjske rodbine z gospođico Tončko Reberskovo iz Celja. Obilo sreče!

• Kioski za prodajo časopisov. Iz Beograda poročajo, da bo tamkajšnja mestna občina v kratkem postavila v vseh frekventnejših ulicah približno 40 kioskov, v katerih se bodo prodajali časopisi. Kioski bodo zgrajeni po pariškem vzoru.

• Štirje izletj na razne strani sveta. Društvo za tujski promet v Zagrebu, »Putnik« priredi tudi letos vrsto ekskurzij. Poleg potovanj v Pariz, ki sta določeni za maj in september, sta na programu še dve novi potovanja: priten izlet po morju v Egipt in Palestino, ki bo trajal trideset dni, ter potovanje v Nemčijo. Za to potovanje se zanimajo zlasti gospodarski krogi.

• Smrtina kosa. V Ljubljani je umrl gosp. Matija Hvala, krošnar, stanujoč v Florjanski ulici. Pokojnik je bil od svoje mladosti do starosti zvest, neomahljiv pristav bivše narodno-napredne in sedanje demokratske stranke. Značajan mož se je rodil v Baški dolini na Goriškem, v Ljubljani se je nastanil že pred mnogimi leti in od tu je večkrat prepotoval ves naš jugoslovanski jug. V Sarajevu se je mudil na dan atentata. Hvala je bil inteligenten človek, ki se do zadnjega z zanimanjem zasedalo vse naše politično gibanje. Bil je dolgoletni narodni naših naprednih listov. Vrlemu možu časten spomin, njegovemu sinu in hčeri naše iskreno sožalje!

• V Vrniku je odpuščenih 450 rudarjev. V Beograd je predvčeršnjim prispela deputacija petih rudarjev iz rudnika Vrnik v Sremsu ter izročila spomenico ministrskemu predsedniku, predsedniku narodne skupščine, finančnemu ministru in načelnikom parlamentarnih klubov glede ustavitve dela v državnem rudniku Vrnik. V spomenici se naglašja, da je direkcija omenjenega rudnika početkom januara sklenila, da ustavi delo v rudniku ter je takoj odpuštila 450 delavcev, ki so sredi zime vrženi na coto. Razlog za ustavitve dela je bile zmanjšane kredite za delavce »u svrhu štednje«. Ministrski predsednik je deputaciji obljubil, da bo v zadevi interveniral pri finančnem ministru. Upati je torej, da bodo odpušteni delavci zopet sprejeti na delo.

• Za mladeniče, ki pridejo na nabor, kakor tudi za njihove roditelje je zelo poučna knjižica »Obveza službe pri vojski«, ki jo je sestavil kapetan Rudolf Juvanc. V brošuri lahko dobe vsa potrebna pojasnila in navodila glede vojaške službe kakor na primer: Kdo je oproščen vojaške službe, kdaj se skrajša rok v stalnem kadru, kako se delajo prošnje za oprostitev, kako je z dopusti, kako je z vojaškimi vežbami, kdaj se vežba lahko odloži itd. Vse to so vprašanja, ki zanimajo ne samo vsakega rekruta in njegove roditelje, marveč vsakega vojaka in sploh vsakogar, ki je bil vojak. Zato bi moral to knjižico imeti vsak vojak brez izjeme, kor najde v nji vse, kar potrebuje v vojaški službi. Brošurica stane samo 10 dinarjev in se dobiva pri piscu. Naslov: Rudolf Juvanc, kapetan v Celju.

• Slinga na ljubljanskem Gradu. Stanovanjska kolonija na ljublj. Gradu si je postavila na svojem dvorišču sneženo sfingo. Grajska kolonija jo je dobro začela Nekateri so godrnjali. Bili so se za sneg, kaj hočemo, vestni so in iz pridobitvenih krogov. In pa še nekaj — vseš jim je bilo levje trupla namesto sanjave človeške glave so si pa želeli obraz svoje Ksantipe... pa kaj, to bi ne bila več sfinga, kot jo je modeliral Jerom Jože, samouk, pa izborni kiparski talent Slinga je že oledenela in si jo lahko vsakdo ogleda.

• Iščo se Janez Lah, posestnika sin iz Klanca št. 21. Pogrešanec je odšel od doma v mesecu juliju in od tega časa ni več sledu o njem. Ako bi slučajno kdo vedel kakve podatke o njem naj to sporoči njegovemu očetu Ivanu Lahu, posestniku. Klanec št. 21 p. Komenda. Opis pogrešanca: običen v rjavkasto obleko, srednje postave, star 32 let, ne popolnoma normalen in brez vsakih dokumentov.

• Po 12 letih se je oglasil iz Rusije. Sarajevski listi objavljajo zanimivo vest o Slovence Antonu Boletu, rodom iz Kamnika, kjer se danes živi njegova mati Živel je več let pri svoji sestri v Sarajevu. Ko je izbruhnila svetovna vojna, je tudi Anton Bolet odšel s prvimi transporti v Galicijo. Že v prvih bolih je bil ranjen in ujet. Od takrat niso njegovi svoteli prejeli nobenega glasu več od njega. Uradno je bil proglašen za mrtvega. Letos na novega leta dan, pa je prišlo veselo iznenadenje. Njegova sestra Cecilija v Sarajevu je prejela pismo iz Rusije od pogrešanega brata Tonea. Spoznala je takoj njegovo pisavo. V pismu li brat sporoča, da je živ in zdrav in je nameščen v Staligradu kot železniški uradnik. Godi se mu dobro; oženil se je v Rusiji in ima že dva čvrsta otročiča. Pismo je izrazilo pri Boletovih in pri njegovih znanih radostno senzacijo.

• Mučna afera v Skoplju. V Skoplju so prišli na sled številnim zlorabam v tamkajšnjem okrožju, uradu za zavarovanje delavcev. Osrednji urad v Zagrebu je že odposlal v Skoplje svojega referenta Gjuro Kerčolića, da izvrši energično preiskavo. Kakor doznava »Jutarnji list«, je bilo predvčeršnjim v tej zadevi zaslišanih nad štiri-deset uradnikov, ki so bili uslužbeni pri okrožnem uradu. Priče težko obremenjujejo upravnika Nikolo Stoličkovića ter ga spravljajo v zvezo s številnimi zlorabami Okrožni urad, važna socialna institucija, že mesec dni ne pošlute.

• V vlaklu ustreljen. Proslava pravoslavne božične le v Liki imela žalosten epilog. — Človeško žrtve. Pri božičnem streljanju iz pušk in revolverjev je med Okuzlim in Vrbovskim udarila krogla v kupe osebnega vlaka ter zadela v čelo potnika, ki je sedel pri oknu. Potnik, čegar identiteta še ni znana, je v kupeju umrl.

• Neprijetna domača zabava. V hiši Obrada Vakanovića v sarajevski okolici so priredili preteklo nedeljo domačo zabavo. Obradov 20 letni sin Mitar se je pri tem dobro oprijel. Vzel je očetov revolver in začel streljati v sobi. Ena krogla je zadela seljaka Stevana Radenka v glavo. Ostal je na mestu mrtve. Neprijetni strelce je bil aretiran in izročen sodišču.

• Čajanka! Ste že poskušali čajne mešanice Čajanka in Globus vanilijni sladkor. Poskusite, potem ne kupite več drugih znamk.

• ITO zohna pasta najboljša

• Proti slabokrvnosti, bledeli in slabemu teku izborbo deluje Kofalaferin (šelezna aromatična tinktura). Izdeluje lekarna Mr. Ph. Bahovec, Ljubljana, »Zvezda«, Kongresni trg 12.

• Trgovci pozor! Praktični in pripravljeni trgovski potniški avtomobili Peugeot, 12 HP dospelji! Za Din 42 prevozite 100 km. Najnovejši modeli 1927 napredaj in ogled pri glavnem zastopstvu O. Žužek, Ljubljana Tavčarjeva ulica 11.

• Vrednostni papirji. Vse interesente vrednostnih papirjev, srečk, efektov itd opozarjamo, da se pred nakupom, oziroma prodajo istih zaupno obrnejo na efektivni oddelek »Veroc, komercialno društvo v Ljubljani, Kongresni trg št. 9 (na vogalu kina »Matica«), ki je prvi in edini zavod, ki se peča izključno z nakupom in prodajo vseh vrst pred in povojnih vrednostnih papirjev, srečk, efektov itd. ter izvršuje vse tozadevne posle kar najkulturneje. Najugodnejše premijske in terminske kupčije. Istotam dobite vsa tozadevna pojasnila in takšneje posameznih vrednostnih papirjev. 66

• Klub ljubiteljev piščarjev namerava izdati seznam v jugoslovanski rodovnik piščarjev vpisanih psov in psarn. Da bo ta seznam popoln, proš, da bi prijavitelj za vpis svoj lovcil pse, ki še niso vpisani, a imajo pravico do vpisa. Tudi morebitne izpremembe glede lastnikov itd. se naj javijo Podatki se naj pošljejo vsaj do konca januarja na naslov: Dr. Janko Lokar, Ljubljana, Gajeva ulica 14. 52

• Iz Limbljane

u. Volilni sestanek za dvorski okraj se vrši danes v sredo zvečer ob 8. uri pri Mraku na Rimski cesti. Sodelujočih se vabijo, da se polnoštevilno udeležijo tega važnega sestanka.

u. Sestanek volilcev SDS in NSS se vrši v petek dne 14. t. m. ob 8. zvečer pri g. Novaku na Viču. Prizite vsi in pripeljte svoje prijatelje s seboj.

u. Voljni invalidi, vdove in sirote, člani krajevine organizacije v Ljubljani! Anketni odbor sklicuje sestanek za nedeljo 16. t. m. ob 14. uri v salonu gostilne pri »Mraku« na Rimski cesti v Ljubljani. Na sestanku bo podal anketni odbor točno poročilo o reviziji glede poverbe pri krajevem odboru Udruženja vojnih invalidov in Ljubljani. Dolžnost vseh članov je, da se sestanka točno udeležijo. — Anketni odbor.

u. Umrlj v Ljubljani: Zadnji teden so bili javljeni sledeči smrti slučaj: Stanislava Plevnik tov. delavka, 19 let; Jera Selan, zasebnica, 80 let; Adolf Perles, tovarnar in posest., 67 let; Ana Marija Sercl, vdova univ. profesorja, 77 let; Ivan Kraker, zas. uradnik 39 let; Frančiška Jarm, žena mest. delavca, 62 let; Matija Hvala, krošnar, 69 let; Franc Pančur, profesor v pok. 80 let; Frančiška Skubic, zasebnica, 86 let; Alfonz Kovačič, zasebnik, 74 let, Charlotte Gerhauser, zasebnica, 79 let; Hinko Magister, mest. cest. nadzor, v pok. 45 let.

u. Narodna čitalnica v Siški naznanja, da predava v četrtek dne 13. t. m. ob 20. uri g. dr. Stojan Bajič v prostorih gostilne Dahnacila pri Anžoku. »O gospodarstvu in življenju v sovjetskii Rusiji«. Med predavanjem plača neobvezna. Vabljeni vsi.

u. Razpis. Mestni magistrat razpisuje oddajo vodovodno-inštalacijskih del v novih objektih mestne klavnice. Vsi razpisani podatki se dobe med uradnimi urami v mestnem gradbenem uradu, Lingarijeva ul. 1-11. Ponudbe je vložiti najkasneje do 24. januarja do 11. dopoldne v podpisnem uradu. — Mestni gradbeni urad ljubljanski.

u. Drsaljšče pod Tivolijem še vedno nima urejene garderobe. Sedaj, ko čitaš sleherni dan svariš pred tatovi zmiških sukenj, naznanila o ukradenih oblekah, po kavernah in šolah visijo vrhne suknje brez nadzorstva v paviljonu. To je naravnost škandal. Ravno tako so sramota na pol gnila stopnišča iz običajne na led, da si lahko ude že pomliš, predno stopiš na drsaljšče. Tukaj ne pomaga noben izgovor. Mestni magistrat je imel dovolj časa, da bi pred drsaljščo sezono odpravil podobne nedostatk.

• Ženski pokret v Ljubljani priredi četrto predavanje v petek dne 14. januarja ob 5. popoldne v damski sobi kavarne »Ema« na. Predava g. Katarina Bogdanovič, profesorica iz Beograda o temi: Ženske organizacije in ženski klub na Anglaškem.

u. Pevci »Ljubli. Zvonca, udeležite se srgurno pogreba gospe Marije Floriančič. Pogreb se vrši danes ob 14.15 iz mrtvašnice Leonišča. — Jutri v četrtek je pogreb ustanovnika M. Dolničarja. — Odbor.

u. Policijske prilive. Od ponedelja na terek so bili prijavitelj policiji sledeči slučaji: 2 tatvni, 1 poskušen vlom, 1 poškodba tuje lastnine, 4 prestopki kaljenja nočnega mira, 1 prestopek pljanosti, 1 prestopek prekoračenja policijske ure, 2 prestopka nedostojnega vedenja, 1 ozenj, 3 prestopki paslega kontumaca, 1 prestopek trpinčenja živali in 7 prestopkov cestnega policijskega reda. Aretacija ni bila izvršena nobena.

u. Sneg in piščki. Po zadnjem zapadlem snegu je postala naša piščka družina v Tivoliju, višje gori v gozdu in drugod v obližju mesta vrlo tih. Manjka ji hrane in žalostno je opozovati posamezne zastopnike pevske družine, kako se tih spreletavajo od veje do veje. Iščoč povsod kal za pod kljun. Sempatja je opaziti v Tivoliju dobre glave Slovence, ki natrosi piščkom hrane in ti obilo poplačajo njegovo dobro voljo s prijetnim čivkanjem, ki znači njihovo zahvalo. Prijetni dolžnosti hraniti piščke po zimi, pa ne sme odzovejo tudi naši malčki, ki naj na sprehodu v gozd vzamejo s seboj skorjico kruha in jo razdrobe pod drevesi.

u. Miraz in premog na kolodvoru. V splošnem se letos ne moremo pritožiti čez hudo zimo, vendarle pa je zima tu, ž njo tudi mráz in stanovanja je treba kuriti. Pri splošni mlizeriji pa menda ni nikako čudo, če si vsakdo kuriva ne more nabaviti. Zato tudi ni nikak redek pojav, ako si posamezniki skušajo pomagati na nepošten način, da pridejo do kuriva. Veliko se pokrade leša v rožniškem gozdu in na Olovcu, še bolj enostavno pa se je oskrbeti s premogom, ki ga iščejo nekateri na kolodvoru. Seveda pa imajo ljudje navadno smolo da jih pri njihovem poslu zalotijo. Tako »včeraj« prijet poleg skladišča na »

• Nemška kontrola ob mejl. Na praznik Treh kraljev so priredili klerikalci veliko zborovanje v Cerkljani pri Št. Iju za obmejne kraje Pesnico, Jarenino, Št. Ij, Kungoto in Svečino. Kako globoko je že padla nacionalna zavest mariborskih klerikalnih voditeljev v obliemu z dr. Ravnikom in dr. Mühlesom se je pokazalo ravno na tem shodu za obmejne Slovence, katerega je otvoril župnik Vračko, ki sicer tako rad toče na svoje narodne zasluge, če se potezule kljub svojemu obširnemu posestvu za doklade pri vladi. V kraje, kjer so se vršili najhutejši nacionalni boji na življenje in smrt, so pripeljali seboj dr. Leskovar in drugi mariborski voditelji tudi odbornika nemškega političnega društva g. Juliusa Glasera, katerega je predsednik tudi izrecno pozdravil poleg ostalih kandidator. Nemci že torej pošiljajo na klerikalne shode ob meji tudi svoje kontrolorje, da nadzorujejo izvrševanje dogovorjenega »sporazuma« v Mariboru. In vse to trpi mirno tudi SLS in Intelektenca? Kaj pravijo starešine katoliških akademskih društev in strankarsko nezasedelena narodna duhovščina? Ali mora res učitelj vsu minulosti nacionalnih tradicij slepota strankarskega sovraštva!

u. Predavanja profesora Strzygowskega v Ljudski univerzi v Mariboru so se nadaljevala pretekli petek in soboto zvečer. Natlačeno polna dvorana je bila v petek, ko je prof. Strzygowski obširno govoril o našem svetovno znanem umetniku Ivanu Meštroviću, ki ga je označil za največjega kiparja zadnjih desetletij poleg Rodina. Že pred 16 leti je bil prof. Strzygowski tisti, ki je ob priliki Meštrovičeve kolektivne razstave v dunajski Secesiji odkril v našem umetniku močan izraz njegovega jugoslovanskega plemenja. V tem smislu je tudi pri petkovem predavanju opetovano poudarjal izrazitost Meštrovičeve umetnosti, ki temelji na njegovem nacionalizmu in v kateri se odražajo tradicije Meštrovičeve obitelji na težko a tumaško preteklost v hrbti s Turki. Na sklopičnih slikah smo imeli priliko videti razvoj Meštrovičeve kot umetnika in smo občudovali grandiozno zamišljen načrt Vidovdanskega hrama z jugoslovanskimi tipi karitativ in legendarnih junakov

• II. veliki jugoslovanski ples priredi Jugoslovenska Matica v Mariboru dne 12. februarja v velikem obsegu. Dvorana Götz bo primerno okrašena z dekoracijami, ki odgovarjajo namenom Jugoslovanske Maticе kot zastopnice zaslužjenih bratov, katerim je namenjen čisti dobček prireditve. Poleg neštetihi zanimivosti in komičnih atrakcij bo videti tudi postojnska lama s tamkajšnjim tamburaškim društvom, primorska in koroška kočja itd. V smislu dovoljenja ministra za kmetijstvo se vrši tudi sredo v blagu. Ob tej priliki izide tudi humoristični list »Mariborski klepetec«, znatno izboljšane vsebine nego lanske leto, pri katerem so sodelovali naši najboljši pisatelji.

• Kuharski tečaj na zavodu »Vesna« v Mariboru se začne 16. t. m.

u. Ne dajajte otrokom orožja v roke! Včeraj so pripeljali v splošno bolnico dijaka 4. realke Aleksandra Glebova, sina ruskega polkovnika, ki se je igral s flobertom in ga kazal svojemu tovarišu, ki ga je skušal sprožiti. Puška se je res sprožila ter prestrelila mlademu Glebovu desno stegno.

• Viržink se vedno ni! Mariborski viržinkarji so upali, da dobio to žlahtno cigareto vsaj sedaj v mariborskih trafikah, ko se je podražila. Pa še ta up je šel po vodi. Viržink se vedno ni in jih od nikoder ni!

Danes! Danes!

KOHN in DRUG

Ne pozabite, da se boste smejali, kakor že dolgo ne.

Predstave ob 4., po 6., pol 8. in 9. uri

Kino Ideal

kolodvoru delavec M. Z. ki ga opisuje policijski poročilo kot »notoričnega tatu premoaga«. Pa zaslišanju so ga izpustili, vendar se bo moral zagovarjati pred sodiščem.

u. Poskušen vlom. V terek ponoči se je pojavil na dvorišču Marnove trgovine in skušal vlomiti s ponarejenim ključem v skladišče, ki se nahaja za hišo. Namen pa se mu ni posrečil. Lopov je pokvaril samo ključavnico in zapah, končno pa je moral oditi brez vsakega plena.

u. Zopet tatvine suknjen v šolah. Tatvine oblek, v prvi vrsti suknjen po šolah so se dogajale po zimi že vsa leta po prevratu, nikdar pa ne tako pogosto kakor letos. Vse kaže, da operira posebna dobro organizirana družba, ki se specializira na tovrstne tatvine. Ta skrivnostna družba, ki je ni moč izslediti, je pokradla letos po Ljubljani s hodnikov šol že nad 25 suknjev. V ponedeljek so se pojavili tatovi zopet v šolskem poslopiju na Prulah in odnesli 1750 Din vred no novo suknjo dijaku Josipu Ježu ter 1000 Din vredno rjavo suknjo dijaku Radu Stepišniku.

u. Črno-bela reduta, 5 februarja na Taboru. Privedite se bo vršila v vseh prostorih Tabora. Glavna dvorana z obema stranskima dvoranama je določena izključno le za ples. Dostop v spodnje prostore bodo imeli pred pomočjo radi devize »Črno-bela« samo posemiki s toletami v predpisanih barvah (črno in belo.) Dostop na reduto strogo proti vabilu. Vabila se te dni razpošiljajo. Podrobnosti glede reklamacij se bodo objavile, čim bodo vsa vabila razposlana. 67

u. »Križa v našem gledališču.« Glede na javno anketo Udruženja gled. igralcev v Ljubljani bo predaval v terek, dne 18. jan. ob 20. v veliki dvorani Mestnega doma g. Ciril Debevec o »Križi v našem gledališču.« Po predavanju debata. Vabljeni so vsi prijatelji gledališča. Vstop prost.

Iz Maribora

• Gospodarsko in politično društvo za V. okraj (Magdalena). Občni zbor naše organizacije se je vršil v soboto v prostorih Friedau v magdalenskem mestju ob zadovoljivi udeležbi članov. Ker je predsednik g. Kečkar zbolel, je vodil zborovanje g. Špes. Od 14 nekdanih članov se je društvo razvilo in šteje sedaj 92 organiziranih volilcev SDS. Po poročilnih funkcijarjev, ki so zadovoljiva, je predsednik dal besedo navzočemu narodnemu poslancu dr. Pivku, ki nas je v enournem govoru vodil po potih naše znanje politike. Po obnem zboru se je predstavil našim volilcem nosilec napredne liste za mesto Maribor g. Mohorko, ki ga je članstvo istoiaško navdušeno akklamiralo.

Volilni shod SDS v Središču

V nedeljo, dne 16. t. m. ob 2. uri se bo vršil **javen shod samostalne demokratske stranke v Središču** v prostorih gostilne g. Fr. Horvata. Na shodu poročajo: nar. poslanec dr. Ljužev PIVKO; nosilec liste SDS za pruski svet Lovro PETOVAR in notar Branko SVOBODA iz Varazdina. Sodelujočim iz Središča in okolice, v nedeljo dne 16. t. m. vsi na demokratski shodi!

u. Nemška kontrola ob mejl. Na praznik Treh kraljev so priredili klerikalci veliko zborovanje v Cerkljani pri Št. Iju za obmejne kraje Pesnico, Jarenino, Št. Ij, Kungoto in Svečino. Kako globoko je že padla nacionalna zavest mariborskih klerikalnih voditeljev v obliemu z dr. Ravnikom in dr. Mühlesom se je pokazalo ravno na tem shodu za obmejne Slovence, katerega je otvoril župnik Vračko, ki sicer tako rad toče na svoje narodne zasluge, če se potezule kljub svojemu obširnemu posestvu za doklade pri vladi. V kraje, kjer so se vršili najhutejši nacionalni boji na življenje in smrt, so pripeljali seboj dr. Leskovar in drugi mariborski voditelji tudi odbornika nemškega političnega društva g. Juliusa Glasera, katerega je predsednik tudi izrecno pozdravil poleg ostalih kandidator. Nemci že torej pošiljajo na klerikalne shode ob meji tudi svoje kontrolorje, da nadzorujejo izvrševanje dogovorjenega »sporazuma« v Mariboru. In vse to trpi mirno tudi SLS in Intelektenca? Kaj pravijo starešine katoliških akademskih društev in strankarsko nezasedelena narodna duhovščina? Ali mora res učitelj vsu minulosti nacionalnih tradicij slepota strankarskega sovraštva!

u. Predavanja profesora Strzygowskega v Ljudski univerzi v Mariboru so se nadaljevala pretekli petek in soboto zvečer. Natlačeno polna dvorana je bila v petek, ko je prof. Strzygowski obširno govoril o našem svetovno znanem umetniku Ivanu Meštroviću, ki ga je označil za največjega kiparja zadnjih desetletij poleg Rodina. Že pred 16 leti je bil prof. Strzygowski tisti, ki je ob priliki Meštrovičeve kolektivne razstave v dunajski Secesiji odkril v našem umetniku močan izraz njegovega jugoslovanskega plemenja. V tem smislu je tudi pri petkovem predavanju opetovano poudarjal izrazitost Meštrovičeve umetnosti, ki temelji na njegovem nacionalizmu in v kateri se odražajo tradicije Meštrovičeve obitelji na težko a tumaško preteklost v hrbti s Turki. Na sklopičnih slikah smo imeli priliko videti razvoj Meštrovičeve kot umetnika in smo občudovali grandiozno zamišljen načrt Vidovdanskega hrama z jugoslovanskimi tipi karitativ in legendarnih junakov

• II. veliki jugoslovanski ples priredi Jugoslovenska Matica v Mariboru dne 12. februarja v velikem obsegu. Dvorana Götz bo primerno okrašena z dekoracijami, ki odgovarjajo namenom Jugoslovanske Maticе kot zastopnice zaslužjenih bratov, katerim je namenjen čisti dobček prireditve. Poleg neštetihi zanimivosti in komičnih atrakcij bo videti tudi postojnska lama s tamkajšnjim tamburaškim društvom, primorska in koroška kočja itd. V smislu dovoljenja ministra za kmetijstvo se vrši tudi sredo v blagu. Ob tej priliki izide tudi humoristični list »Mariborski klepetec«, znatno izboljšane vsebine nego lanske leto, pri katerem so sodelovali naši najboljši pisatelji.

• Kuharski tečaj na zavodu »Vesna« v Mariboru se začne 16. t. m.

u. Ne dajajte otrokom orožja v roke! Včeraj so pripeljali v splošno bolnico dijaka 4. realke Aleksandra Glebova, sina ruskega polkovnika, ki se je igral s flobertom in ga kazal svojemu tovarišu, ki ga je skušal sprožiti. Puška se je res sprožila ter prestrelila mlademu Glebovu desno stegno.

• Viržink se vedno ni! Mariborski viržinkarji so upali, da dobio to žlahtno cigareto vsaj sedaj v mariborskih trafikah, ko se je podražila. Pa še ta up je šel po vodi. Viržink se vedno ni in jih od nikoder ni!

Iz Celja

Klerikalno radikalno nemška koalicijska v Mariboru in v Celju je izdala te dni prvo številko »Straže«... Klerikalni radikalni nemški koalicijski v Mariboru in v Celju je izdala te dni prvo številko »Straže«...

Sport

Program drsalnih tekem in prireditvev SK Ilirije

Letošnje drsalne tekme v Ljubljani se prično prihodno nedeljo, 16. t. m. na sportnem dresališču SK Ilirije s tekmovalcem v umetnem drsanju za prvenstvo Jugoslavije...

Gospodarstvo

Zbor Zveze gostilničarskih zadrug v mariborski oblasti

Danes se je vršil v Narodnem domu občine zbor Zveze gostilničarskih zadrug v Celju pod vodstvom zveznega načelnika g. D. Bernardija...

uradnike. Za predsednika je bil izvoljen gosp. Gjurčič, med odborniki je tudi Slovenec gosp. Miloš Stibler...

NOVO MESTO. V soboto, 15. t. m. in nedeljo, 16. t. m. gostuje v Novem mestu v Narodnem domu dramska sekcija Jugoslovenskega naprednega akademskega društva »Jadrana«...

Sokol

Sokolsko društvo v Radečah pri Zidanem mestu sklicuje svoj redni letni občni zbor v soboto, dne 15. januarja ob 8. zvečer pri baru Zane Hallerju...

Sokol v Metliki. Dne 6. januarja se je vršil v društveni telovadnici redni občni zbor sokolskega društva z običajnim dnevnim redom...

Javna zahvala. Vsiel tragične smrti mizarskega nepozabnega soproga Jurija Nagliča, mojstrskega mojstra v Zg. Beli, izražam tem potom zavarovalništvu zadrugi »Croatia«, pri kateri je bil umrlj čele leto dni zavarovan javno zahvalo...

60 FRANCISKA NAGLIČ s. r.

NOGAVICE z znakom in žigom »KLJUČ« najboljša, najtrpežnejša, zato najcenejša

Shakespeare, MACBETH drama v petih dejanjih Preveč Oton Zupancič

Vremensko poročilo

Table with columns: Kra, Čas, Temperatura, Vetrna smer, Vrednosti. Includes data for Ljubljana, Maribor, Zagreb, Beograd, etc.

Smuška tekma v nedeljo v Mojstrani. Je določena kot izbirna tekma za mednarodno tekmovalstvo v Cortini d'Ampezzo...

Savezni smuški tečaj v Kranjski gori. Je polnoštevilno posečan ter se ga udeležuje skoraj 300 smučarjev in smučark iz Slovenije, Zagreba in Beograda...

Mladinski smuški tečaj v Ljubljani. Prične zopet v četrtek z nadaljevanjem. Udeležuje se ga lahko tudi začetniki novinci...

Drsalna tekma za državno prvenstvo se vrši v nedeljo 16. t. m. v Ljubljani na drsalnišču SK Ilirije. Na tekmi nastopijo naši najboljši drsalci...

Službena objava LLAP. Vsi dopisi za LLAP naj se naslovijo na Bogdana Kumpa, Ljubljana. Kreditni zavod - Tajnik I.

SK Ilirija (Tenis sekcija) naproša vse že verificirane in one člane, ki želijo, da se verificirajo lot tenisa igralci...

Pravilno sta gg. Založnik in dr. Pretnar v svojih pozdravnih govorih naglašala, da je ta organizacija ena najpopolnejših in najdelavnejših...

Tržna oročila. Novosadska blagovna borza (11. t. m.) Pšenica: baška, 2 vagona 287.50; baška, 76 kg, 1 vagon 290...

Dunajska borza za kmetijske produkte (10. t. m.) V Ameriki koncem minulega tedna nespremenjeni tečaj. Budimpešta mlaka. Na Dunaju pšenica zelo mirna...

Borze. 11. januarja. LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupiški zaključki) Vrednote: investicijsko 88 - 84, Volna škoda 352-355...

BEograd. Devize: Dunaj 798.25 do 801.25, Berlin 1346.8 - 1346.8, Bruselj 789.5 - 792.5, Italija 242.01 - 244.01...

DUNAJ. Devize: Beograd 12.4825 do 12.5225, Berlin 168.30 - 168.80, Budimpešta 123.90 - 124.20...

FEMY? moderna krema sedanje dame za odstranjevanje dlavic. Brez britja dlavič preidejo za nekoliko dni...

Iz življenja in sveta

Telefoniranje med Evropo in Ameriko ni tajnost

Pretekli teden se je otvoril telefonski promet med Londonom in Newyorkom, ki mu bo, kakor je upati, kmalu sledil promet tudi med drugimi mesti na tej in oni strani Atlantskega oceana. S tem se je storil ogromen korak naprej na poti splošnega občevarjanja v trgovskem svetu na velike razdalje.

Stvar pa ni brez hibe, kakor jo pač ima vsaka novotarija. Tako lahko poslušala te kombinirane žične in brezžične razgovore lahko vsakdo, kdor ima dober radioapar. Povedali smo že prejšnji teden, da tudi «Jutro» radio sprejema take razgovore, ki se prav dobro čujejo. Sedaj prihajajo z vsej strani pritožbe, da telefonski razgovori niso več tajni, vsaj ne med Ameriko in Evropo in zahtevajo, naj se temu odpore. Zaenkrat se prisluskovanje še ne da odpraviti. Iskati bo treba novih poti, da se odpore tudi temu zlu, ki ga zlasti občuti poslovni svet, ki mu je vse na tem, da nihče ne ve, kakšne kupčije imajo poslovni prijatelji. Trgovci se morajo potolažiti na boljše čase. Prišli so do zaključka, da se bodo mogli posluževati brezžičnega telefona le pri stvarih, ki jih ni treba splošno prikrivati in pri katerih ni posebne nesreče, če tudi kdo drug sliši njihov razgovor. Pravijo pa, da se bodo morali še nadalje posluževati podmorskega kabla, kadar gre za poslovne tajnosti.

Nekaj se pa na tem polju le skuša storiti. Da se za bodoče zagotovi kolkortolika telefonska tajnost, delajo sedaj inženjerji poskuse z Marconijevim sistemom snopnih žarkov, ki vodi telefonske električne valove le v eno smer. Upati je, da se bodo poskusj dobro obnesli.

Tudi v Budimpešti povzroča gripa veliko zaskrbljenost. Madžarski zdravstveni minister Vasa je radi tega sklical posebno konferenco strokovnjakov, ki je razpravljala o pobujanju epidemije in o statistiki dosedanjih smrtnih slučajev.

Obenem poročajo iz Ženeve, da je sklenil epidemiološki oddelek Zveze narodov izdati poseben buletin, ki bo podrobno obravnaval val sedanje influence, ki se je pojavil na našem kontinentu v zadnjih tednih.

Hilda Zimmermann, berlinska kraljica mode za leto 1927. Nova kraljica je stara 17 let.

Velik požar v Pragi

V ponedeljek zvečer je izbruhnil ogenj v mizarški delavnici stare mestne citaldele v Pragi. Opazili so ga najprej na Hradčanih, kjer je baš pihal močan veter, ki je plamene tako močno razširil, da so morali pozvati na pomoč vse praške požarne brambe.

Gasilci so storili vse, kar je bilo v njihovi moči, da bi ogenj čim bolj omejili, a so imeli pri gašenju tako smolo, da je požar ob desetih zvečer zavzel še večji obseg. Skoro vsi prostori citaldele so bili uničeni; streha je zgorela do kraja in se je zrušila z močnim treskom na tla.

Ob enajstih zvečer se je oblast ognja še bolj povedala. Čule so se močne detonacije. Kakor se je kmalu izkazalo, je ogenj zajel bencinske rezervoarje za poštne avtomobile. 25 avtobusov je zgorelo in v nevarnost je prišla celo višegradska cerkev. Pri gasilskih delih je bil ves čas navzoča praški policijski ravnatelj Šlecht, ki je osebno vodil dela za omejitve ognja. Škoda, ki jo je povzročil ta požar, je ogromna in neprecenljiva. Cloveških žrtev k sreči ni.

Strašen gledališki požar v Montrealu

Kakor smo poročali včeraj med brzojavnimi vestmi, je v Montrealu v Kanadi v nedeljo zgorelo velikansko kinogledališče, ki je imelo prostora za mnogo tisoč oseb. Ogenj je nastal med predstavo. Vnel se je film, katerega so baš predvajali in plameni so se širili z nepopisno naglico.

Nastala je v gledališču strahovita panika. Vse je drlo proti izhodu, vsak je hotel rešiti svoje življenje. Reda ni mogla vzdržati ne policija in tudi ne ognjegasci. Ženske so vreščale, otroci so jokali, moški pa so nekavalirsko hodili kar po glavah množice in skušali priti hitro na prosto.

Najstrašnejša je bila panika med dečkom, ki je stala na galeriji. Tem otrokom ni nihče nudil pomoči. Našli so si torej izhod sami, in sicer so pritisnili proti nekim stranskim stopnicam, ki so bile k nesreči povrhu še lesene. Nastala je velikanska gneča, v kateri je bilo mnogo otrok neusmiljeno zmečkanih.

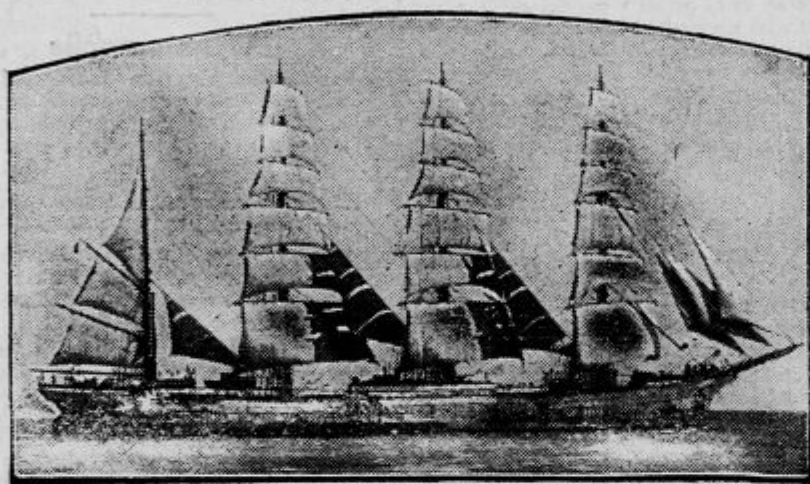
Število žrtev je znatno. V začetku so našli 60 mrtičev, njih število pa je pozneje poskočilo na 125. Ob času katastrofe je bilo v gledališču kakih 1200 oseb. Med žrtvami je tudi mnogo francoskih in kanadskih dečkov in deklic, ki so jih pripeljali k tej predstavi. Ostali ljudje, ki niso bili pohojeni, so bili težko opešeni in so jih morali prenesti v bolnišnice. Teh bolnikov je okrog 100 in je njihovo stanje deloma naravnost brezupno.

Mrlič na svoji lastni mrtvaški pojedini

V madžarski občini Busak je delal kmet Ladislav Muto na polju. Mraz je bil tako občuten, da so mu otrpeli vsi udje. Z izžrpanimi močmi je legel v sneg, kjer so ga sosedje našli tako trdega, da so ga imeli za mrtvega.

Prenesli so ga domov, naročili pri mizarju rakev in priredili mrtličko pojedino. Mrtliča so postavili na oder, v sosedni sobi pa so se gostili. Ko so bili že siti in jim tudi grla niso zahtevala več pijače, so začeli hoditi k mrtliču na obisk. Mrtlič pa se je medtem začel pibujati in sosedje so se zelo prestrašili, ko so zaznali, da se v rakvi premika mrtvo truplo. Dozdevni mrtlič je polagoma prišel tako k sebi, da je odprl oči in se spraval pokoncu. Z globokim vzdihom je »vstal od mrtvih«, si pomel oči, se ozrl po gostih v sosedni sobi in zahteval v nemalo začudenje navzočih gostov jedi in pijače. Ljudje pa so se tega tako prestrašili, da so zbežali iz hiše brez sukenj in brez klobukov.

Sele polagoma je začel svet kapljati nazaj. Ko so se prepričali, da je zares vstal od mrtvih, so ga otipali in nagovali ter ga vsi veseli sprejeli v svojo sredo, prepričani, da je danes svet tako narobe, da se Lazarji zopet obujajo k življenju.

Francoska šolska jadrnica «Richelieu», koje sliko smo svejočasno priobčili, se je pred dnevi potopila. Posadka in učenci so se rešili.

Skrivnostna vnetja slepiča na deški gimnaziji

Zdravniki v Kromerizu stoji že nekaj dni pred čudno zagonetko. V zadregu jih spravlja serija obolenj na slepičo, ki so se pojavila tekom enega tedna in v tem času uničila 8 mladih življenj.

Vnetje slepiča, kakor znano, ni infekcijska bolezen in samo na sebi ni opasno in nima usodnih posledic. Če je zdravnik o pravem času na mestu in poseže vmes z operacijo. Ako pa se termin zamudi, nastanejo komplikacije in bolnik navadno podleže.

Zato je tembolj čudno in nepojasnjeno dejstvo, da se je ta bolezen pojavila v kratkem roku 8 dni na enem in istem zavodu celih osemkrat. Število postane tem usodnejše, če povemo, da pohaja v to gimnazijo samo 150 dijakov. In še nekaj. Bolniki niso bili niti konviktovci, ki bi zavživali eno in isto hrano, pri čemer bi bila morda možna in opravičljiva domneva, da so nastala obolenja

radi zavživanja neprimernih jedi. Razen tega bolniki niso bili niti iz enega in istega razreda. Najprej je umrl neki četrtošolec, nato neki tretješolec, petošolec, šestošolec, sedmošolec in osmošolec. Ostala dva sta bila iz prvih razredov.

Zdravniki si sedaj razbijajo glavo in ugibaajo, kaj se dalo povzdat za tolika obolenja, ki so se tako nesrečno iztekla.

× *Prebivalstvo ameriških Zedinjenih držav.* Po podatkih zadnjega ljudskega štetja je v Zedinjenih državah 123.288.000 ljudi.
× *Angleški humor.* «Za vas» je dejal mladi Binks Arabelli Smith. «bi šel na konec sveta» — «Prekراسno» je odvrnila Arabella. «Kdaj jo podaste na pot?»

OBLEKE

lastnega izdelka Vam nudimo
NAJČENEJE
Jos. Rojina, Ljubljana, Aleksandrova 3.

Dijaško življenje

Mednarodno udejstvovanje študentstva

Zasedanje Sveta Mednarodne univerzitetke federacije za Društvo narodov v Pragi dne 27.-31. decembra 1926.

Mednarodna univerzitetka federacija za D. N. je bila ustanovljena meseca aprila leta 1924. V Pragi. Za svoj delovni program si je stavila dvoje: znanstveno proučevanje mednarodnih problemov in propagando za splošno mednarodno sodelovanje na kulturnem, gospodarskem in socialnem polju. Federacija ima troje organov: a) skupščino, ki se sestane enkrat letno in kamor pošlje vsako nacionalno združenje po 4 delegate, b) svet, ki se sestane po potrebi, kamor delegira vsako združenje po enega predstavnika za eno leto, c) izvršni komitej, ki šteje 6 članov in 4 poročevalce. Razmerje med skupščino in svetom federacije je približno isto kot med skupščino in svetom Društva narodov.

Na sestanku delegatov jugoslovanskih akademskih klubov za D. N. 11. in 12. dec. 1926. je bil določen za letošnje predstavnika Udruženja v Svetu federacije predsednik ljubljanskega kluba M. Zajec. — V Pragi se je vršila 29. decembra tudi seja izvršnega komiteja federacije, ki se je je udeležil gen. sekretar jugoslovanskega Udruženja K. St. Pavlovič; istega dne se je vršila še preliminarna konferenca za kongres jugo-vzhodne Evrope, ki bo marca 1927. v Bukarešti. Na tej konferenci je zastopal jugoslovansko Udruženje za D. N. njegov predsednik M. Simić.

Zasedanje Sveta je bilo svečano otvorjeno v magistratni dvorani v Pragi 28. dec. Delegete je pozdravil m. dr. primator Prage dr. Baxa, zastopnik gen. sekretarja D. N. Sir Eric Drummond, dr. Slavik, zastopnik mednarodnega urada za delo (B. I. T.) dr. Kose, nadalje dr. Siblik za mednarodno zvezo duševnih delavcev, inž. Paleček za mednarod. študentsko konfederacijo (CIE), predsednik federacije Preuss itd. Oprostil so svojo odsotnost min. predsednik Švehla, ministar dr. Beneš in dr. Engliš, direktor mednarodnega urada za delo Albert Thomas in drugi. — Po otvoritvi je priredil dr. Baxa delegatom recepcijo v svojih reprezentančnih prostorih.

Popoldne ob 3. je otvoril predsednik Sveta dr. Jehlička v dvorani Akademskega doma prvo delovno sejo. Ugotovila se je navzočnost predstavnikov 22 Udruženj. Predsedniki so podali poročila o delovanju svojih grup. Ugotovila se je velika različnost v načinih delovanja grup; zato je bilo naročeno gen. sekretarju federacije Hendricku — da čimprej sestavi — na podlagi podanih poročil — enoten delovni in organizacijski program za bodoče; pri tem naj zlasti upošteva način dela in organizacije japonske in jugoslovanske grupe.

Na drugi delovni seji 29. dec. dopoldne je zastopnik Češkoslovaške dr. Milde referiral o regionalni kolaboraciji nacionalnih grup. Referatu je sledila debata, na podlagi katere se je sklenilo: toplo je priporočiti regionalno kolaboracijo s prirejanjem regionalnih kongresov in sklepanjem regionalnih paktov. Ti pokrajinski kongresi pa naj ne služijo le splošnemu duševnemu zbliznanju, temveč naj se sklicujejo za rešitev gotovih konkretnih, sodelujočih držav posebej se tičejo vprašanj. Odklanja se pa vsaka stalna organizacija teh kongresov in se mora pripustiti na kongres vsaka država, ki izjavi, da je zainteresirana na obravnavanem vprašanju. Sestavljena je bila komisija, da te odloke precizno formulira. Drugi komisiji je bila poverjena izde-

lava projekta o reorganizaciji eksekutivnega komiteja, tretji komisiji pa sestava resolucij in splošno poročilo o delu federacije. Te komisije so zasedale 29. dec. popoldne in deloma zvečer.

Na zadnji plenarni seji 30. dec. dopoldne so poročevalci treh komisij podali svoje predloge. Predlogi komisije za regionalno kolaboracijo so bili soglasno sprejeti. Za tem je belgijski predstavnik Didshelm naznanil, da se vrši febr. 1927 v Bruxelles-u zapadnoevropski kongres. Tema debatam bo: Evropa in ekspanzija Ameike. Predavanja se bodo vršila o vseh podrobnih vprašanjih ameriške ekspanzije (ekonomske, finančne), o razmerju Združenih držav do D. N., do Paneurope itd. Rumunski predstavnik Vladescu-Racoasa je napovedal kongres jugo-vzhodne Evrope marca 1927. v Bukarešti. Tema še ni objavljen. Aprila 1927. pa se bo vršil v Atenah balkanski kongres; tema bo: Možnost balkanskega Locarna.

Poročevalci komisije za reorganizacijo eksekutivnega komiteja je predlagal, da se s prihodnjim letom število članov eksekutivnega komiteja zniža na 3, ki jim naj bo poverjeno pisarniško vodstvo. Predlog je bil sprejet. Tretja komisija je predložila poročilo o delu federacije in nekaj resolucij zasedanja, kar je bilo vse sprejeto.

Za tem je Svet sklenil, da se vrši prihodnja skupščina federacije julija 1927. v Oxfordu, odnosno v Londonu. Poleg vprašanj, ki se tičejo organizacije in dela federacije, se bo vršila na tej skupščini razprava o »Ekonomskih in socialnih temeljih miru«. Na predlog švedskega predstavnika Malmstena se bodo vršila še štiri predavanja: 1. Delo D. N. na gospodarskem polju, 2. delo D. N. na socialnem polju, 3. je-li kartelizacija industrije miru škodljiva? 4. pravična rešitev socialnih problemov in emancipacija delavskega stanu kot predpogoj miru.

Finančni poročevalec Paleček je govoril o gnotnem položju federacije, ki ni baš dober. Federacija je navezana danes prelvsem na darove. Stavil in zato predlog, da se v bodoče federacija finansira iz svojih lastnih, trgovsko upravljenih podjetij. Končno je naznanil, da je v svrhu sanacije že podvzel nekatere korake pri Noblovi in Carnegiejevi ustanovi.

Ob zaključku sta pozdravila delegate zastopnik ruske emigrantske grupe za D. N. Itkov in zastopnik ukrajinske grupe za D. N. dr. Borodavsky. Ta dva zastopnika sta bila na zasedanju le opozovalca, ker njuni grupi po statutih ne moreta biti članici federacije.

Organizacija zasedanja je bila poverjena češkoslovaškemu Udruženju, ki je svojo nalogo sijajno izvedlo. Praško časopisje je priobčevalo natančna poročila o poteku zasedanja. Vseh sej so se udeleževali novinarji, zastopnik gen. sekretarja D. N. dr. Slavik, za B. I. T. dr. Kose in zastopnik zunanega ministra dr. Beneša. Namestnik dr. Beneša minister dr. Girsu je priredil delegatom 29. dec. live o'clock v dvorani Repezentančnega doma, češkoslovaško akademsko Udruženje za D. N. istotam 30. dec. banket, češkoslovaško meščansko Udruženje za D. N. pa 28. dec. seorejo v Trgovskem domu. Jugoslovanski delegati smo bili le posebej povabljeni od Češkoslovaško-jugoslovanske lige v Pragi in pismeno od rektorja ukrajinske univerze v Poblebrady: vabilo, na katero smo žal morali negativno odgovoriti.

— Jugoslovanski Pokret, 4. številka, prinaša naslednjo vsebino: »Jedan govot jugoslovenskoj omladini, Nikola P. Pašić. Naše političke partije, Gentileova filozofija i država, Jugoslovenska svečanost v Lvovu, Potreba reprezentative jugoslovenskog studentstva, Sledeca konferencija Internacionalne studentske pomoči, Zakon o Centralnoj upravi, Naš pokret v Ljubljani, Sokolstvo, Jedna grupa pametnih ljudi i njen inicijator, Privreda: Osnovi jedne privredne politike (nadaljevanje), Umetnički život: Batrić Marjanović, Krvavi soneti: Sezona 1926-27. u Narodnom kazalištu (Zagreb), Studentski glasnik: Savez jugoslovenskih studenata tehnike, Još o februarском ispitnom roku na Beogradskom pravnom fakultetu, Osnivanje sekcije »Jugoslavije« u Zemunu, »Fond« — Beograd, Studentsko udruženje za Ligu Naroda u Zagrebu, Razne vesti. — Redakcija in administracija »Jugoslovenskog Pokreta« se je preselila s 1. januarjem v Biloško ulico 2-III Beograd, kjer so tudi klubski lokali samostalno-demokratskega studentskega kluba »Jugoslavija«.

— Studente in Streljačka družina. Komaj se je pred dobrim mesecem predstavila naša javnosti nova nestrankska športska organizacija Streljaških družin, je naše studentstvo takoj spoznalo njen velik vzgojen pomen in pričelo v lepem številu vstopati v ljubljansko družino. Ze pri slavnosti otvoritvi streljanja dne 8. decembra pr. l. se je pripravilo toliko visokošolcev, da je bil na licu mesta ustanovljen akademski vodstven svet, ki je v Ljubljani VI. vod. Odbor Savezne streljačke družine, čije predsedništvo je gosp. brig. general M. M. Zivković je že ustregel prošnji visokošolcev, da bo njihov vod streljal v sobotah popoldne mesto ob nedeljah dopoldne. — Akademiki, ki žele vstopiti v družino, naj izpolnijo prijavnico, ki jo dobe pri vratarju Akademskega kolegijskega kluba, Kolodvorska ulica 22.

Baron Chidehara,

japonski vnanji minister, je izjavil v imenu tokijske vlade angleškemu poslaniku, da Japonska odklanja angleški memorandum, tičoč se Kitajske.

Val influence

Influenca je zadnje dni zavzela zopet večji obseg kakor se je splošno pričakovalo. Iz Anglije in Francije se pomika bolezen proti Srednji Evropi, kjer razsaja zelo hudo v Nemčiji, v Avstriji in tudi na Madžarskem. Iz Berlina javljajo, da je že 600 ljudi umrlo za to boleznijo. Uradni zdravniki sicer izjavljajo, da število obolelih pada in da ni povoda za vznemirjenje, prebivalstvo pa je v strahu in se ne da prepričati ter je v velikih skrbel za svoje zdravje.

Povsod so podvzete potrebne mere, da se bolniki težje vrste prenesejo v bolnišnice. Sedanji pojav influence ba je ni običajna sezonska influenza, temveč nekaj podobnega, kakor ta bolezen v letih 1918. in 1922. V Potsdamu pri Berlinu so zdravniki ugotovili dva slučaja prave španske gripe.

Veliko število na influenci obolelih leži v Strasbourgu, Kehlju in na južnem Badenskem, kjer je priklenjenih na posteljo kakih 40 do 50 tisoč ljudi.

C. A. Hennig:

Zasluzno delo

V neki občini je živel učitelj, ki je že blizu štirideset let opravljal svojo službo; njegovi lasje so osiveli, hrbet se je ukrvil v dolgi dobi njegovega učiteljevanja. Nešteta so bila zrna učenosti, ki jih je vsejal in gojil s skrbno roko, pa tudi mnogo sadov so rodila. Svoje učence je vzgojil v ljudi — može in kjer je spal v otroški duši kak velcum, ga je vzbudil in mu utrl pot v svet. A tudi tam, kjer je mogel uporabiti svoje znanje v korist splošnosti je to storil. Bil je učitelj, orglar, občinski tajnik in še marsikaj v eni osebi in je deloval v blagor svojih sovaščanov.

Nikoli ni želel sam pri sebi, da bi šel tja v široki svet, poln častihlepnih sanj in varljivih nad; svet mu je bila njegova občina in njemu dodeljeni šolski okraj. Toda to ni ostalo tako, izpremenilo se je nenadoma.

Kajti tudi petdeseto leto, odkar je stopil prvič v svoj delokrog — šolsko sobo, je šlo mimo njega in ljudi, ne da bi se kdo zato zmenil in naznanil v časopisju. Nj se zmenilo za to ne višoko ministarstvo, ne domača občina.

Sicer mu res ni ničesar manjkalo in je celo, ker je bil neoženjen, živel v nekakšnem blagostanju, A njegovemu

staremu srcu se je mahoma zahotelo majhnega žarka tistega sijaja, s katerim svet tam zunaj plačuje plemenito stremljenje; zahotelo se mu je slave, naslovov, časti, odlikovanj in priznanj. Ne enega ne drugega ni poznal na svoji s trnjem posuti življenjski poti in šele na njenem koncu ga je zbodla v srce grda nevhaležnost sveta. Res se je včasih boril proti temu otroškemu slavoohlepuj in se mu posmehoval, toda ni ga mogel izgnati iz srca in končno mu je postalo prava muka.

Daleč zunaj vasi pa je živel v gozdni tišini star puščavnik, ki je bil pameten in uvideven mož. K njemu se je vsak teden enkrat napotil učitelj, da je z njim muzical in pokadil pipo tobaka. Puščavnik je kmalu zapazil, da pri prijatelju nekaj ni v redu, in tako temu ni preostalo nič drugega, kakor da mu je potožil svoje gorje. Puščavnik se je smehljaj in tiho premišljal sam pri sebi. Nato je rekel: »Ko se črez teden dni vrneš k meni, ti povem, kako si lahko pomagaš.«

Pomirjen je odšel učitelj domov. Težko je sicer obvladoval svojo nepotrpežljivost, a vendar mu je kmalu minil oni teden dni, po katerih mu je bilo obljubljeno, da bo spoznal skrivnostno sredstvo, ki mu bo pripomoglo do ugleda in priznanja. Puščavnik mu

je dal lonec rožnoderče barve, rekoč: »Prepleskaj ponoči s to barvo šolsko poslopje in uspeh ne bo izostal!«

Z glavo je zmajeval učitelj, a vzjel je posodo z barvo iz puščavnikovih rok in natančno izpolnil vse, kar mu je bilo naročeno.

Drugo jutro — bila je ravno nedelja — je šlo nekaj vaščanov mimo ravno kar pobarvanega poslopja; obstali so vaščani in strmeli s široko odprtimi očmi. Stara napol podrti šola je stala pred njimi v novi rožnoderče obliki, podobna mladi nevesti. Toda ostali ni pri nemem strmenju; kmalu so se odprla usta; živahno so vaščani začeli govoriti o dejanju starega učitelja.

»Kako lepo je to! Res lepo je videti, mnogo lepše od cerkve. In to naj bi bil storil učitelj?«

»Seveda, to je že znano!«

»Kojaj verjetno! Navaden učitelj naj bi znal tako lepo prepleskati poslopje. To bi zmogel komaj izučeni sobni slikar! In razen tega še ponoči, da bi občane presenetil in čisto za s t o n j . . . to meji skoraj na junaštvo.«

V slavnostnem sprevodu so peljali učitelja po končani službi božji pod staro vaško lipo. Tu so zabili nov sod in iz njega drug za drugim napili staremu učitelju, ki je od prevelike gajnenosti komaj zadrževal solze. Šolarji so zapeli pesem, deklice so nav-

gale listja in cvetlic in so z njimi ovenčale šolo. Fantje so dvignili starčka na ramena, župan pa je imel slavnostni nagovor in imenoval srečnega učitelja za častnega občana domače občine.

Vas je bila od tistih dob zelo ponosna na to, da je imela učitelja, ki je radovoljno »sredi noči zastonj« pobarval šolsko poslopje in vsa okolica ji je zavidala, da ima v svoji sredi tako zaslužnega moža.

O FLORIANI! Ti naša nada, ko »špansko« premaguješ; pomagaj tudi v Nemčiji, da svoj sloves si utruješ.

Edina izdelovalnica
E. Jeras in drug, Ljubljana-Moste.

DANES

DANES

Hanns Heinz Ewers; Hanns Heinz Ewers;

Conrad Veidt

Werner Krauss — Agnes Eszterhazy — Eliza la Porta — Ferd. von Alten in se ostala elita filmskih prvakov igra glavne vloge v volezanimim filmskem delu slovitiga Hanusa Heinz Ewersa

Praški študent — Človek brez sence

Sjajni uspeh pri večeršnjih premijeri! — Izvrstna igra. — Originalna režija. — Napetozanimive scene. Predstave točno ob: 4. pol. 6. pol. 8. in 9. Mladini prepovedano! Pri vseh predstavah pomnoženo orkester. Elitni Kino Matica, najuglednejši kino v Ljubljani. Tel. 124.

Naši onstran granic Najzahrbtnejša sovražnica Jugoslovenov

(Z občnega zbora «Lega Nazionale», raznarodovalke naše mladine.)

Trst, 9. januarja.

Danes se je v tukašnjem Verdijevem gledališču vršil kongres društva «Lega Nazionale», prvi kongres po izbruhu svetovne vojne.

Kaj je bila «Lega Nazionale» pred svetovno vojno, je sicer kolikortoliko znano, ali vendar ne bo škodovalo, če omenimo, da je bila «Lega» pred vojno italijansko iredentistično propagandno in šolsko društvo, ki je raztezalo svoje delovanje na vse ono avstroogrsko ozemlje, na katerem so v resnici ali tudi samo domnevno preselili Italijani, torej od skrajnega južnega kota Dalmacije, preko Reke, Istre, Trsta in Goriške vse do Južnega Tirola, do Gardskega jezera. Njen glavni namen je bil italijansko iredentistično propagando, a glavno sredstvo italijanska šola, raznarodovalnica za jugoslovansko mladino v Primorju in Dalmaciji, a v Južnem Tirolu italijanska narodna obramba proti nemškemu pritisku. «Lega» je imela svoj sedež v Trstu in svojo podružnico raztreseno po vsem omenjenem ozemlju. Sredstva, ki jih je zbirala po tem ozemlju, ji seveda niso zadostovala in ji je zato krepko stala ob strani italijanska propagandna družba «Dante Alighieri», seveda tajno, da so to pač stitile, oziroma dobro vedele avstrijske oblasti, ali niso mogle nikdar dobiti za to stvarnih dokazov. Zato je bila družba pač res pod strogim nadzorstvom avstrijskih policijskih oblasti, ali je vendar mogla nemoteno in se celo nekako pod pokroviteljstvom nekaterih državnih, v polni meri pa pod zaščito tržaških, istrskih in goriških deželnih oblasti in oblastnikov razvijati svoje zlasti v Primorju na potujevanje naše mladine usmerjeno delovanje.

Po vojni je «Lega» pričela zopet delovati, ali omejila je svoje delovanje le na Primorje in Dalmacijo, t. j. Zader in Lastovo. Kasneje so danes njene naloge, je tudi povedal dr. Pitacco na kongresu. Povedal je, da «Lega» z materinsko pomočjo družbe «Dante Alighieri» ter moralno in materialno podporo vlade in fašizma, s katerim je kar najožje zvezana, vzdržuje nad 70 otroških vrtcev ter z njimi in drugimi sredstvi (prireditvami, predavanji, knjižnicami itd.) pridobiva s prepričljivo besedo sladkega italijanskega jezika srca in duše neznane mladine in tako prinaša drugorodcem največje koristi iz osnovnega pouka. «Lega» je danes izključno le raznarodovalka naše mladine brez najmanjšega sledu narodnoobrambenega značaja. Tako je danes n. pr. tržaška okolica vsa prepredena z «Leginimi» zavodi, katerih zadnji je bil pred par dnevi otvorjen na Prosjaku na kar najslavnejši in za slovensko ljudstvo kar najvabljeviši način.

Da pokažem, kako je «Lega» razpredla svoje mreže po vsem Primorju, naj povem dem podružnice in kraje, ki so bili zastopani na današnjem kongresu. Evo jih:

Buje, Buzet, Cres, Crni vrh, Draguč, Fontane, Galežan, Hum, Izola, Kamfanar, Koper, Labin, Lošinj Mali, Lošinj Veli, Lovran, Mošćonice, Motovan, Nerezine, Nova vas, Novigrad, Osor, Pazin, Piran, Pomjan, Poreč, Pula, Roč, Rovinj, Sv. Nedelja pri Labinu, Sv. Nedelja pri Vižinadi, Sv. Lovrinac Pazenatiški, Sv. Vinčenat, Tinjan, Unije, Vepriac, Visnjan, Vodnjan, Volosko-Opatija, Vrsar, Zunaj v Istri; Dutovlje Nabrežina, Senožeče, Sežana, Postojna, Stanjel, St. Peter na Krasu, Tomaj, Tržič in tržaški pokrajini: Gorica, Cervinjan, Gradiska, Komen, Solkan, St. Vid v Vipavski dolini, Trbiž, Vipava v goriški pokrajini, ter Lastovo in Zader v zadrski pokrajini.

O «Leginem» delovanju v Dalmaciji se seveda ni poročalo, ker je pač vsakomur jasno, da sloni italijanska iredentistična propaganda v Dalmaciji na ramah «Lega» in se o takih stvarih ne poroča na javnih kongresih. Dalmacija se je seveda omenjala na kongresu in sicer je storil to izredni komisar fašistovske stranke v Trstu, poslanec Barduzzi, ki je primerjal sijajne razmere, v katerih žive drugorodci v Italiji, z zatiranjem, kateremu so podvrženi Italijani v Dalmaciji!!!! Kongresisti so ob omenbi Dalmacije vsi skodili pokoncu in viharno odobravali. Tako se je vsekakor z najkonec potentnejše strani, s strani fašistovske stranke, kar pomeni toliko kot vlade same, zabrenkalo na iredentistično struno, seveda z ozirom na prijateljico — Jugoslavijo! V zvezi z zastavo dalmatinskih beguncev s črnimi žalnimi trakovi, ki je zavze mala prvo mesto pred ostalimi zastavami

trdna vera in gotovo je, da se njihovo upanje nekoč uresniči. Ko je bil za prihodnji kongres določen Zader, je rekel Dalmatince Trojan, da pozdravljajo to ne samo zadrsko mesto ampak vsi dalmatinski Italijani. Spomnil se je «bridke drame» dalmatinskega italijanskega ljudstva, ki je raztreseno po Šibeniku, Trogiru, Splitu in Dubrovniku. Navajeno je trpeti, ali to ljudstvo dviga kvivku vero, ki ni še nikdar klonila. Ako bo postni čas dolg, bo pa toliko lepše velikonočno vseljenje. Od Zadra do Splice bodo peli zvonovi slavo in vsi bodo klicali «viva l' Italia». Po dvorani grmi odobravanje, ki noče prenehati...

— Slovenske služkinje v Trstu potrebujejo svojega zavetišča, svojega doma. Nedostaja jim primerne domačega zabavišča, zato pa se izgubljajo preveč po plehkih nam more ohraniti le dobro zasnovana organizacija. Kdo se bo lotil tega dela? Svoj čas je bilo v tem pogledu že dobro urejeno.

— Pazin v Istri šteje sedaj prebivalstva 17.384. Dosehilo se je iz notranjosti Italije v Pazin 179 oseb. Izselilo se je v inozemstvo 117 prebivalcev.

— Za «Schulverein» so dovolili v občinski seji v Borovljah vsoto 20 S. Vertič je protestiral proti temu in izjavil, da je «Schulverein» nemško nacionalno bojno društvo, občina je mešana in Slovenci plačujejo davke tako kakor drugi. Živimo v svobodni državi in dolžnost njena je, da vzdržuje šole, ne pa da se otroci večje na zavode nemško nacionalnega društva. Podpora se dovoli s 16 proti 3 glasovom.

Dopisi

SV. FLORIJAN PRI ROGATCU. (Utonila pri pranju.) Koncem decembra 1926 je na Grobelnem pri pranju utonila služkinja Marija Zerak, ki je bila rojakinja iz naše fare. Kot eme najpomembnejši deklet iz naše fare je vredno, da se je tu spominjamo, preostali materi in bratu pa izrečemo iskreno sožalje.

BREZICE. V listu «Jutra» št. 5. od sobote 8. t. m. je bilo pomotoma objavljeno, da ima naša šola 7 učencev. Vsakdo je gotovo že sam spoznal, da gre za tiskovno pomoto. Šola ima 78 učencev vajencev in se jih poučuje v treh razredih.

POLZELA. Dne 6. januarja smo slovesno praznovali 100letnico osnovne šole. Šolska mladina je vprizorila pod vodstvom učiteljskega «Matiaževe hajduke» s pevskimi in telovadnimi točkami, s plesom vil in palčkov. V odmorih je pridno svirala salonska godba. Uvodoma je šol. upravitelj podal iz šolske kronike zgodovino tukašnje šole. Prireditelj se je završila z lepim gmotnim in moralnim uspehom. Hkrati se je pogostila šolska mladina s pečivom, mesom in brezakolobno pijačo, za kar gre najlepša zahvala občanom, ki so darovali jestvine in izdatni meri. Največ zaslug za lepo uspešno prireditelj ima učiteljica gđ. Nina Kogoleva. Zahvala gre tudi pevovodji g. J. Stančku, gđ. Mari Kremenčarjevi ter gđ. Aug. Goriškovi za šivanje fantastičnih kostumov in g. Fricu Pauzerju za ljubezljivo pomoč pri usklajevanju. Prireditelj se bo ponovila v nedeljo, dne 16. t. m. ob 3. popoldne.

PONIKVA OB JUŽ. ZEL. Dvakrat je v pravkar minulih praznikih vprizoril »Dramatski in pevski krožek« znano dramo »Mlinar in njegova žena«. V pridnosti, vnemi in poživovalnosti so tekmovali kmečki fantje in dekleta z vsem učiteljskim osebom in našim povsod prijubljenim Petrom tako, da je težko uganiti, komu gre prva čast in največja hvala. Igrali so sami domačini, šolska dvorana je bila obkraj napolnjena, na odru ni bilo ne zadrževanja ne mučnih presledkov, preko odra je šlo mirno nas pristno življenje z vso težo svojih korakov, mi pa smo ga gledali z napeto grozo in globokim sočutjem. Uspeh je bil torej v vsakem oziru najlepši.

POBREZJE PRI MARIBORU. Na občnem zboru SDS v Pobrezju dne 6. januarja 1927 smo z veseljem opazili, kako je narasla naša krajevna organizacija. Naš odbor je bil v preteklem letu tako marljiv, da računamo pri oblatnih volitvah na stotino naših glasov. Ako pomislimo, da smo pred dvema letoma bili neorganizirani, je razumljivo, da se zadnjič nismo mogli izkazati z nobenim uspehom. Naši domači posestniki in delavci so marljivi čitatelji »Domovine« in »Jutra« in sedaj mislimo že upejati posebno dnevno raznašanje »Jutra«. Odbor se je obnovil, v njega je vstopilo še nekaj novih moči in v novo leto stopamo z zaupanjem, da se zopet podvojimo. Na občnem zboru nam je

podal narodni poslanec dr. Ljudevit Pivko občirno in zanimivo poročilo in nas je utrdil v naši organizaciji. Hvala mu za to, da tako marljivo prihaja k nam, ker je to bilo že tretje njegovo poročilo v našem društvu.

SLOVENSKA BISTRICA. Dne 7. januarja večer se je vršil v hotelu »Beograd« občni zbor krajevne organizacije SDS za mesto Slovenska Bistrica pod predsedstvom dr. Pučnika Peročila o delovanju odbora v preteklem letu so se vzela z odobravanjem na znanje in smo se zopet pričeli, da je bil naš odbor marljivo na delu. Pregled članstva kaže, da bomo imeli pri oblatnih volitvah okoli 30 glasov prirastka in da smemo računati na 120 kroglic za kandidata Finžgarja in listo SDS. Po občnem zboru je poročal narodni poslanec dr. Pivko o politiki vladne večine in o načelni borbi naše stranke, od katere odine zamojemo pričakovati rešitev iz teške politične, gospodarske in finančne krize naše države.

Šah

Ljubljanska šahovska reprezentanca v boju za državno prvenstvo

Po lepi zmagi v Rogški Slatini nad zagrebškim šahovskim klubom, je postalo jasno, da pride v finale medmestnih tekem ljubljanski šahovski klub. Včeraj se je odvijala naša šahovska reprezentanca v Subotici, kjer bo odigrala odločilno tekmo s subotičkim šahovskim klubom, ki je najmočnejši v vzhodnem delu naše države. Ljubljanski šahisti gredo v boj s skoro sigurnimi

šansami, saj predstavlja njihov osmorica brez dvomno najmočnejše moštvo Jugoslavije. Še l. 1920. brezpomembni klub v državi, so je ljubljanski klub v par letih povsodel do izredne višine, posebno ko se je pojavila mlajša šahovska generacija, ki je izpodrinila starejše igralce. Najstarejši igralec reprezentance je star 27, najmlajši 17 let. Iz teh števil je razviden silen napredek vodilnega slovenskega kluba. Moštvo, ki je postavi ljubljana v boj s Subotico, predstavlja idealno celoto, kakršne nima nobeno mesto v državi. Vsi igralci so že sodelovali z uspehom na uacijskih glavnih turnirjih naše saveza. Zato lahko rečemo, da je zmaga sigurna in nastopi bi moral izredni slučaj, če bi doživeli v Subotici poraz.

Ob tej priliki obiščejo naši igralci tudi Novi Sad, ki je po moči enakovreden Subotici. Tam odigra naš klub prijateljsko tekmo, ki je zelo važna za merilo naših moči. V teku pa so tudi poznanja z Beogradom in bi s pristankom tukašnjega društva prijateljev naša postala ta pot prava propagandna turneja slovenskega šaha po vzhodni polovici države. Naši igralci so sledeči: Furlani, Jeršov, Pirč, Ciril Vidmar, Mrzlikar, Stupanič, Vogelcnik, Rupanik. O rezultatu bomo poročali.

Preklic žalitve

Podpisani Zavašnik Andrej, posestnik Senička 11 pri Medvodah, obžalujem in preklicujem kot neresnično obdolžitve oziroma žalitev Franceta Bradeške, posestnika in mlinarja Zlebe 1 pri Medvodah, oziroma njegove družine, ter se Francetu Bradeški zahvaljujem, da je odstopil od nadaljnega kazenskega postopanja proti meni. Ljubljana, dne 10. I. 1927.

ZAVAŠNIK ANDREJ

Josipina Dolničar javlja tužnim srcem v svojem imenu svojih otrok Darinke in Milene in vseh ostalih sorodnikov, da je njen preljubljeni, srčno dobi, skrbni soprog, oče, brat, svak, zet in stric, gospod

Martin Dolničar tovarnar in posestnik

dne 11. januarja t. l. po dolgi in mukopolni bolezni, previdni s svetotajstvi za umirajoče blago v Gospodu zaspal. Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v četrtek, dne 13. januarja 1927 ob pol 4. popoldne iz hiše žalosti Usnjarska ulica šte. 2, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 12. januarja 1927.

1334

Žalujoči ostali.

Mlad zakonski par Bilo slavnostno vsaj eno soto s ljubimjo in prijatelji nam! Ponudite na oglašni obdelki «Jutra» pod šifro «Tako j!»

Iz koronarske zgodovine je zajet roman

Angelin Hidar

Spis: van Lah, Cena vezani knjigi Din 20, po pošti Din 1:50 več izdala Tiskovna zadruga v Ljubljani.

Potrji globoke žalosti naznanjamo tužno vest, da je naš prebogi in ljubljani sorodnik

FRANC MRAK posestnik v Radovljici

v starosti 63 let, dne 10. januarja 1927 ob 5. uri previden z sv. tolažili mirno v Gospodu zaspal. Priporočamo ga v blag spomin in pobožno molitev. Radovljica, dne 11. januarja 1927.

Sorodstvo.

Igo Florjančič, uradnik Kreditnega zavoda, naznanja v svojem kakor tudi v imenu vseh ostalih sorodnikov pretresljivo vest, da je njegova nadšve ljubljena in nepozabna soproga, sinaha in svakinja, gospa

Marija Florjančič roj. Mizelli

dne 10. t. m. ob pol 6. po kratki in mučni bolezni, prevedena s svetotajstvi za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage pokojnice bo v sredo, dne 12. januarja t. l. ob pol treh popoldne s Stare poti 2 na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, 10. januarja 1927

ŽALUJOČI OSTALI.

Tvrška Dolničar & Richter, tovarna voščeni izdelkov v Ljubljani javlja tužno vest, da je dne 11. januarja t. l. preminul gospod

Martin Dolničar družabnik in soustanovitelj tvrške

Pogreb se vrši dne 13. januarja ob pol 4. popoldne iz Usnjarske steze št. 2, na pokopališče k Sv. Križu.

Blagopokojnega soustanovitelja ohrani tvrška v trajnem spominu.

V Ljubljani, dne 11. januarja 1927.

1336

M. Zevaco

Papežinja Favsta

Roman

Ta mož je bil mojster Claude, bivši krvnik pariški. V nosilnici, ki so jo nesli pred njim, je slonela princesa Favsta.

Ostavlja se mesto skozi montmartrska vrata in krenila po cesti, ki se je v senci bukev strmo vila navkreber. Pred opatijo sester benediktink je obstala. Princesa Favsta se je spustila iz nosilnice in je stopila skozi vrata, ki so se odprla neutegoma, prav kakor da so je čakali.

Mojster Claude se je bil skril za drevo. Nestrpno se je oziral po bregu nizdoli. Ko je naposled zagledal pešca, ki se je počasi vzpenjal za njim, mu je mignil, naj se podviza. Pešec je došel mojstra Claudea in je stopil k njemu; izpod širokih krajev njegovega klobuka se je pokazalo blede obličje kardinala Farneskega.

»Tu notri je!« S temi besedami je Claude iztegnil roko proti samostanu.

Farnese se je ozrl na Favstino spremstvo, ki je med tem razjahalo, da bi počakalo pred vrati. Nato je vprašal brez kakega zdrzljaja ali obotavljanja:

Farnese se je ozrl na Favstino spremstvo, ki je med tem razjahalo, da bi počakalo pred vrati. Nato je vprašal brez kakega zdrzljaja ali obotavljanja:

»Ali si pripravljen?«

»Prodam sem se vam za leto dni,« je mračko odvrnil Claude. »Vaš sem, ako ne za dušo, pa vsaj s telesom. Ukazujte in vas bom slušal... Toda pomnite najin dogovor: tisto minuto, ko tigra pade, postanete vi moja last in vrsta pride na vas!«

Kardinal je skomignil z rameni.

»Ne boj se, da bi zatajil pogodbo,« je rekel z ledenim glasom.

»Stori, kar je siedenjeno... in znaj, da sem tvoj!«

Skrivaje se v senci starih dreves sta zavila okoli opatije, ne

da bi ju kdo opazil.

Povedali smo že, da je bil samostan v kaj žalostnem stanju. Razpokani zidovi so se marsikdo že rušili; vrtovi, ki so nekdanj sloveli zaradi svoje lepote, so bili samo še trnjeva goščava. Edini zelenjavnik za samostanom je bil dokaj urejen; prebivalke tega čudnega kraja so se namreč preživljale s sočivjem, ki so ga same pridelovale. Na prazni ravnicah, za katero se je dvigala smrekova seč, si videl razvalino stare kapelice. Stalo je le še nekaj stebrov; zraven enega teh ostankov je bila marmorna klopica, ki je potrpežljivo čakala, da jo prevrne čas.

Ta zelenjavnik je bil obzidan kakor vse ostalo; toda v zidu so zevale ponekod široke vrzeli, ki so jih škornji skrivnostnih gostov sčasoma izpremenili v prave slavnostne vhode. Skozi tako vrzel sta tudi mojster Claude in knez Farneski stopila na vrt.

Nedaleč od vrzeli je razpadal gizdav paviljon, ki ga je najbrže kaka razvejana opatica zgradila za svoj oddih; zdaj sta ga davno prerasl mah in bršljan in Claude je z lahkoto vtril črvena vrata. Stopila sta vanj.

»Počakaj me tu,« je rekel mojster Claude.

Farnese je pokimal in nepremično obstal, kjer je bil, med tem ko se je krvnik odstranil.

Princesa Favsta je stopila v glavno krilo samostana, ki je bilo edino še porabno za bivališče ljudem. Čeprav se je umela obvladovati kakor malokdaj človeško bitje, je njen obraz vendar razodeval čudno notranjo zmedo. Zdelo se je mrka — če pristojni za pridevek obličja, ki ga večino ozarja sijaj lepote.

Za dvema mladima redovnicama, ki sta njiju podoba in vedenje bolj kazali na drzno razuzdanost kakor na pobožnost in svetost, je Favsta prispela po širokih kamenitih stopnicah v prvo nadstropje in je tam, na ogromnem mostovžu, srečala opatico Klavdino de Beauvillers, ki je bila že obveščena o njenem prihodu in ji hitela vzvišena gostji naproti.

Opatica je prikleknila in Favsta je dvignila roko ter jo je blagoslovila s tremi razprostrtimi prsti, kakor je nedavno tega Sikst V. blagoslovil Katarino de Medicis... Storila je to tako naglo, da

redovnici nista opazili njene kretnje.

Klavdina je odvedla Favsto v posebno sobo, ki je bolj nalikovala razkošnemu buduarju kakor samostanski govorilnici. Nad marmornizo, obloženo z vsem, česar potrebujejo dvorne dame in imenitne blodnice za negovanje svoje lepote, je visel zlat Krist na srebrnem razpelu...

Favsta se je spustila v širok naslanjač in je postavila nogo na baršunasto blazino.

»Ali je ciganka še tu?« je vprašala opatico, ki je spoštljivo stala pred njo.

»Da, gospa. Po vašem nalogu jo vestno opazujemo. Ubožica je blazna, hujšega ni reči o njej. Ali jo Vaša Svetost želi videti?«

Favsta si je zamišljeno podrla glavo.

»Klavdina,« je dejala nato, »potrpajte še s tem nazivom: prezdodaj je! Moje vrhovno svečeništvo je še obojeno v temo, čeprav mi duša tako strastno kopni po belem dnevu!... Oh, Klavdina, srce mi je polno grenkobe. Vi, draga, me nazivate Svetost... jaz pa vidim v sebi samo devotko, ki se z grozo vprašuje, zakaj ji dala priroda ženski spol, in ki s tem večjo grozo čuti pod mogočnost svojih misli in pod smelostjo svojih načrtov vso slabost Evine hčere.«

Klavdina je z vročo vdanostjo pogledala Favsto. Videla jo je blede kakor še nikoli ne... V iskreni skrbi se je vrgla pred njo na kolena ter ji poljubila marmorne roke.

»Vlaarica,« je zamrmrala, nekaj neznanega vam teži duha... Oh, rada bi umrla za vas, če bi mogla s tem odkupiti vaše trpljenje!«

Favsta jo je dostojanstveno vzdignila.

»Klavdina,« je rekla, »vaše meso je nemara sibiho, toda vaš duh je mločan. Vi ste edina moja apostolica, edina, ki me razume... Poslušajte me torej... zakaj trudna sem, naveličana plavati v višavah!«

Mignila je, naj sede. In opatica Klavdina, prednica montmartrskih benediktink, se je spustila k nogam papežinje Favste in se je pripravila, da bi jo poslušala, kakor so nekdanj apostoli v Jeruzalu poslušali Odrješnika...

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5

Ženitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1. Najmanjši znesek Din 19

Obrit

Ondulacija, vodna, ondulacija, strižanje, barvanje las, manikura, najtlačnejše se izvršuje v damskem salonu «KELŠIN»
Kopitarjeva ulica 1.

Slike za legitimacije
Tudaj najhitreje fotografirajo Huber v Ljubljani, Valvarčev trg. 306

Lastni izdelki Nizke cene!
Smučarske obleke kompletne po 750 dinarjev, telovadne oblačilne potrebščine in modni salon za gospode pripravila o. ob. činstva in družbeno vrtnika

Brata Capuder
(svoj Pere Capuder)
Ljubljana, Vegova ulica 2. 348

Galoše popravila
jarna vulkanizacija Škofar, Ljubljana, Rimska cesta 11

Galoše popravila
vo blazinski Valentin Zorman, Rožna dolina — Cesta V. št. 20. 761

Službe

dob

Sobarico
ki govori nemško ali italijansko in ki ima stivali ter poskrbiti, sprejemanje taks. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 664

Več pletilj
dobro izurjenih, sprejemam takoj proti dobri plači. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 670

Trg. učenca
kateri ima veselje do trgovine, s primerno solsko izobrazbo, sprejemam v manufakturno trgovino. Ponudbe v prejšnjem zadnjem šolskega spričevala na poštni števil 54 v Kranju. 532

2 čevljar, pomočnika
tako sprejme v trajno delo Jožef Kozelj, čevljar, Ljuba, no, pošta Podmar. 519

Služničad
kulicazna, sobarico, natakarice, hišne itd. dobe najkrajše službe v Beogradu ako se oglašje v Buržo. Ekonomija, Beograd, Vasina 260

Brivskega vajenca
kajnik sprejme L. Šedar v Kanjani. 749

Učenke za tamburiranje
s prav dobrim sopranom lahke takoj nastopijo. Ponudbe s sliko na kapelnika Mate Grnjak, hotel Gudurič, Kragujevac. 777

Učenca
za klobučarsko obrt, starejša od 15—16 let sprejemam z vso opremo in oblačili po dogovoru. Franč Adamič, klobučar, Trbovlje. 724

Praktikantinja
veščo dvojezika (amerikan.) knjigovodstva, strojevoja in slov. stenografije sprejema — Ponudbe s sliko, katero vrnem, je naslovljena na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Praktikantinja 1000«. 740

Prostranski zasluzek

150—200 Din dnevno lahko vsaki družini, s kakim delom v hiši. Dopisom je prišlo 4 Dne v znakah za odgovor. Eugen Pach, Wien 99/18. 702

Prodajalka

močnega srca, z doletimi spretnostmi, želi službo, najraje v Ljubljani; gre pa tudi na delo v kak veščji kraj. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod značko »Postena 227«. 702

Inkasanta

svetovna, sprejema industrijsko podjetje v Ljubljani. Postranski zasluzek. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 773

Natakarica

z kaveljico, želi primerzega mesta v kakem prometnem kraju. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Kavcaja 3«. 686

Donašalko

uvredljeno v servisu, želi restavracija hotela »Strukolj«. 621

Gospodična

z dolgoletno trgovsko prakso, želi stalnega mesta v Ljubljani kot poslovodnica ali blaginjska. — Polni primerno kavčico, eventualno pristojni kot tla družabnica. — Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Štarska 20«. 621

Bilance

sestavlja proti zmernemu honorarju strokovnjak. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »Honorar 60«. 695

Za svojega nečaka

trajnega trgovskega pomočnika, želi službo v trgovini s mesanim blagom. Čeprav ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Havstavelj L. P.«. 722

Krojaški pomočnik

dobre izvešan, želi službo za takojšnji nastop. Dopine na naslov: Jožef Probec — Latverci, Gor. Radgona. 736

Službo hišne

ali za vsa, sprejemam pri boljši gospodini. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 739

16letna deklica

pridna, bi se rada učila v trgovini, kjer bi imela vso opremo. Čeprav pismo na področje »Jutra« v Mariboru pod »Postena«. 780

Gospodinja

svobodna, želi službo. Po možnosti na področje Jutra v Mariboru pod šifro »Svobodna 42«. 782

Uradnica

zmožna slov., nemšč., italijanske in deloma sorbore, korekcijske, nemške steno-grafije, strojevoja in vsa pisarniških del, želi službo s 1. februarjem, event. prej. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod značko Zanes. ljuva 10«. 787

Knjigovodkinja

dobro versirana v dvojezičnem in američ. knjigovodstvu, samostojna korekcijska za slov., nemšč. in sorbore, želi v najmanjši samostojni delnici, vsa strojevoja, večletno prakso. — Želi primerno službo. Čeprav ponudbe na oglašni oddelku »Jutra«. 780

Crn žaket

s telovnikom, za srednje postavne — dobro ohranjen, prodam. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 776

Pletilni stroj

8/60 radi solitve prodam. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 649

Več starih okvirjev

napredaj v trgovini M. Kump, Pogajarjev trg št. 3. 437

Kupim

»Odo!« prazne steklenice kupuje drogerija Anton Kani sinova, Zidovska ul. št. 1. 582

Stenski umivalnik

(mušci) dobro ohranjen, porocelanat, 50—60 cm dolg, kupim. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Mušci«. 711

Stare stelaže in pis. mizo

kunim takoj. Naslov v oglašni oddelku »Jutra«. 758

Pridelki

Jabolka

fin, namizna, mekanih vrst, razpoložljiva od 1000 kg napredaj po 2 Dne kg, franco postaja Poljanec. Pojavila v restavraciji Gota. Poljanec. 672

Peset

Trgovsko hišo

tik žel. postaje prodaj radi odstopanja takoj v V. Flisich, Zbelovo pri Poljčanih, Slovenija. 618

Strojarna

z majhnim posestvom, v večjem kraju Dolenska, na prednji strani, napredaj za 400 Din. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 755

Mlin

v večjem, prometnem kraju na Dolenskem, ob šeleznici, s stalno vodno močjo, po ugodnim plačilnim pogoji napredaj. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 302

Hišo sredi Ljubljane

zamenjam za hišo na Stajerskem ali Hrvaškem. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod značko »Zamenjam ali prodam«. 720

Radio-aparat

dvojezičen, popolnoma kompletan, prodam za 2000 Din. Na ogled v svojo sobo zvečer ali popoldne. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 741

Mikroskop

(Reichert) z inventarjem popolni material. Naslov v oglašni oddelku »Jutra«. 744

Drva

20 vagon, bukovi in polsuhih, 10 vagonov bukovi suhih, 20 vagonov hrastovih suhih takoj dobavit. »Manzart«, Ljubljana, poštni predal št. 767

Zimska sukinja

elegantna, črna, modra in lep trak s telovnikom ugodno napredaj. Franč Tiskavec, krajelj, Poljanec, nasip št. 769

Pohištvo

Spalnica in trina elegantna jedilnica napredaj. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 770

Hiša

na prijetnem kraju, s precejšnjim vrtom napredaj. — Cena po dogovoru. Poizve se na Glincah 13/1. 735

Stanovanje

2 sob in pritrilni oddam za 800 Din mesečno, Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 735

Opremljeno sobo

oddam boljsemu gospodu. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 696

Opremljeno sobo

lepo, v sredini mesta takoj oddam solitnemu gospodu. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 743

Čisto sobo

že mogoče z vso opremo, v bližini gl. kolodvorja išče za stalno mirno gospodo. — Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod šifro »Čista soba 25«. 733

Lepo sobo

z elektriko razsvetljavo, oddam 2 dijakom, ali dijakom nižjih razredov z vso opremo. — Stari trg št. 34/II, levo. 769

Opremljeno sobo

z dvema posteljama, lepo in veliko, oddam takoj v sredini mesta. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 757

Soba s štedilnikom

prazno, veliko, oddam. — Prednost ima tisti, ki odkupi nekaj polšteta. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 764

Gospodično

sprejemam za stanovanje in dobro hrano za 600 Din mesečno. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 773

Več gospodov

sprejemam za hrano in elektriko. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 774

Kot sostanovalec

sprejemam gospoda v sredini mesta. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 783

Kapital

S kapitalom

150.000 Din pristopam kot družabnik k dober idejnim podjetju. Ponudbe pod šifro »Podjetje 14« na oglašni oddelku »Jutra«. 751

Z malim kapitalom

si lahko ustanovi agilen trgovec dolro in trajno eksistentno. Stara, vpepljena trdnja tudi udeležba radi inopost. družabnika. Lokalni operata na razpolago. — Ponudbe pod »Z 20.000« na oglašni oddelku »Jutra«. 729

Depisi

K. Maniše posojilo

Dvigajte pisno v oglašnem oddelku »Jutra«. 796

Mlad inteligent

svoboden v ljubljani, želi sprejeti mladenka, ki je oddvevna enako. — Neanonimne dopise na oglašni oddelku »Jutra« pod »Svevo življenje 72«. 728

Gospa

s polšteto in vrednostnimi predmeti, želi znanja z gospo (ne z gospodom), ki ji je posodila 2500 Din proti vsakdanji obresti. — Dopine na oglašni oddelku »Jutra« pod »Služaj 36«. 723

V oglašnem oddelku »Jutra«

Je dvigniti sledišča pisma: A. D. Bukovec oglaš. Cesta čista 506, Dubra hiša 624. Dobro izurjena 66. Dubra gospodinja 144. Dober moč. Elektromotor Ljubljana 61. Dober postranski zasluzek. Dva mlada ljudska, Diskretna 308. Diskretna najmanjša, Ekonom. Hiša 50, Industrija. Hitra pomoč. Jolanda 204. Kopalna banja. Ključavničar, vajence. Ljubljanski podjetnik. Ljubka 120. Mladi diskretni. Morfin 1927. Morfin, M. M. M. Mladi

Austro Fiat

C I 6 sedežen v jako dobriem stanju, se takoj zamenja za mali 3 do 4 sedežen ozkotirni dober avto.

Naslov pove upravništvo »Jutra«.

Foto

aparati in potrebščine po nizkih cenah v zalogi

drogerija ANTON KANC, sinova
Ljubljana, Zidovska ulica št. 1.
Aparati v trgovini na ogled — Zahtevajte cenik za ostale potrebščine.

Pekarno v Zagrebu

v središču mesta s 2 pečmi, dobro uvedeno, z dobrih odjemalci, s lepim lokalom, inventarom, telefonom i. t. d., ter z lepim in ugodnim stanovanjem sestojčim iz 2 sob in vsami pritlikalnimi

prodam

zelo povoljno, ali pa oddam eventualno v podzakup s kavčico.

Ponudbe pismente in ismene poslati na naslov: Pekarina Ormuš, Zagreb, Petrinjska ulica 61. 13 1

Zadnja pot kapitana Scotta

po Scottovem dnevniku in drugih virih priredil Pavel Kunaver, je izšla in se dobi v knjigarni

TISKOVNE ZADRUGE v Ljubljani, Prešernova ulica 54

Nasproti glav. pošte : Broširana knjiga : stane 36 — Din, ve : zana 44 — Din : Po pošti 3 — Din več

Prodaja posestva.

V stečajnem postopanju Vinka Avguščina v Celju se prodajo iz proste roke nepremičnine vl. št. 45 k. o. Košnica in 120 k. o. Lisce ter solastninska pravica do 1/10 vl. št. 81 k. o. Košnica, to je posestvo v Polulah pri Celju, obstoječe iz hiše št. 4 z gospodarskimi poslopji in zemljiškimi parcelami v celotni površini 12 ha, 89 a in 95 m². Posestvo je oddaljeno približno 15 minut pešhoje od Celja.

Interesenti se naj zgledajo 1329

dne 25. januarja 1927 ob 9. uri dopoldne

v pisarni stečajnega upravitelja dr. Ernesta Kalana, odvetnika v Celju, ker se bo ta dan sklenila prodaja.